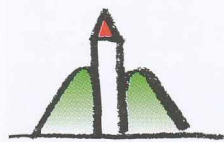

ŠTEVILKA 52
21. april 2005

LIPNICA

Glasilo Občine Moravske Toplice

FOTO: Ludvik SOČIČ

FOTO: Arnyv OBČINE

Spomladi narava vzbrsti ... in diuje zacveti.

UVODNIK

V marcu so na narodnostno mešanem območju proslavili spomin na revolucionarne dogodke marca 1848 v Budimpešti in ker letos mineva deset let od ustanovitve Madžarske narodne samoupravne skupnosti občine Moravske Toplice, objavljamo še izčrpen pogovor z njenim predsednikom in občinskim svetnikom Tiborjem Vöröšem.

V spomladanskih mesecih posvečamo posebno skrb čistemu okolju. Po čistilni akciji na začetku aprila bo v maju bo še odvoz kosovnih in posebnih odpadkov. Razpored objavljamo na 17. strani.

Posebej opozarjam na občinski razpis sredstev za pospeševanje in razvoj kmetijstva na straneh 10 in 11.

Seveda skušamo zabeležiti aktualno dogajanje v občini: obisk ministrske ekipe v občini pa delo občinskih svetnikov, kulturni in turistični utrip, analizo prometne varnosti v letu 2004, praznično in rekreativno dejavnost ...

Naslednja številka Lipnice izide konec junija. Vabim Vas k sodelovanju.

Urednik

PROSLAVITEV MADŽARSKEGA NARODNEGA PRAZNIKA V MOTVARJEVIH

Madžarska narodna samoupravna skupnost občine Moravske Toplice je v Motvarjevcih pripravila spominsko slovesnost ob madžarskem narodnem prazniku, 15. marcu. Slavnostni govornik je bil predsednik MNSS občine Moravske Toplice Tibor Vörös.

FOTO: Ludvik SOČIČ

FOTO: ARHIV OBČINE

MORAVSKE TOPLICE – Med obiskom vladne ekipe v Pomurju so se s predstavniki naše občine sestali ministri dr. Andrej Bručan, minister za zdravje, okoljski minister Janez Podobnik in dr. Ivan Žagar, zadolžen za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Tema pogovora: izkoriščanje naravnih virov, predvsem možnost izrabe zdravilne vode iz črpališča v Rimski Čardi za zdravljenje luskavice.

MOTVARJEVCI – Kulturni program na slovesnosti v počastitev madžarskega narodnega praznika sta obogatili kulturni skupini iz Madžarske: plesalcem folklorne skupine iz Lentija je dajala takt glasbena skupina Zsványok iz Szombathelya.

PROSENJAKOVCI – Na prvem srečanju kulturnih skupin so nastopile pevke in pevci petih kulturnih skupin iz občine in člani folklorne skupine KTD Tešanovci. Kot gostje kulturne sekcije Društva upokojencev občine Moravske Toplice, ki je pobudnica predstavitve ljubiteljske kulture v občini, so nastopili pevci mešanega upokojenskega zbora iz Sv. Jurija ob Ščavnici.

POHODNIKI NA SLADKI POTI – Kar blizu 200 se jih je v čudovitem zimskem dnevu na začetku marca podalo iz Ratkovec prek Lončarovec v Ivanjševce in naprej do Berkovec.

PORTRETI KULTURNIH SKUPIN

ZA ČISTEJŠE IN LEPŠE OKOLJE – Turistično informacijski center, občina in javno komunalno podjetje Čista narava so kljub slabemu vremenu izvedli očiščevalno akcijo. Nekaj sto udeležencev spomladanskega urejanja in čiščenja okolja iz domala vseh 28 krajev je očistilo vnaprej določene poti in javne površine, nekateri pa so ob tej priložnosti uredili tudi zelenice, cvetlične grede, pometli krožišča ali kaj postorili okrog kulturnih, etnoloških ali drugih objektih. Na sliki: mladi čistijo v Bogojini. (G. G.)

FILOVSKE PEVKE – Ljudske pevke iz Filovec nastopajo že 16 let.

TEŠANOVSKA FOLKLORA je proslavila 5-letnico delovanja.

Szentlászló

MAGYAR NEMZETI ÜNNEPI RENDEZVÉNY

Moravske Toplice Község Magyar Nemzeti Önkormányzati Közössége, a hagyományokhoz híven, az idén is különböző rendezvényekkel emlékezett a magyar nemzeti ünnep kapcsán: elsőként koszorút helyeztek el a pártosfalvi és a szentlászlói kopjafánál, majd a pártosfalvi faluotthonban, a magyar és a szlovén politikai élet (Nagy Ferenc, a Magyar Köztársaság Ljubljana nagykövetségének képviselője, valamint Geza Džuban, szlovén országgyűlési képviselő és Moravske Toplice Község alpolgármestere) képviselőinek részvételével szervezték meg a központi ünnepi rendezvényt. Az összegyűlteket Vörös Tibor, a Moravske Toplice Község Magyar Nemzeti Önkormányzati Közösségének elnöke köszöntötte, majd a rendezvény színes és gazdag kulturális programmal folytatódott.

Vörös Tibor, ünnepi szónok, bevezetőjében emlékeztetett az 1848-as történelmi márciusi eseményekre, a Petőfi és Vasváry vezette tüntetésekre. »Emlékezzünk Petőfi-re és a márciusi ifjakra... Mi, a Moravske Toplice-i magyarsága emlékezni kívánunk történelmünk minden egyes pillanatára... továbbra is láncszeme akarunk maradni a magyar családnak annak ellenére, hogy a jelenlegi kormány 2004 december havában szemünkbe mondta, hogy a határon kívül élő magyarok Magyarországnak nem kellünk. Az ezer éves magyarok történelmében erre még nem volt példa.«

Beszéde központi részében kitért a helyi körülményekre, és figyelmeztetett: szembe kell néznünk saját gazdasági sikeretelenségünkkel is. A Muravidék az ország egyik legszegényebb vidéke, magas a munkanélküliség, mindennaposak a vállalati csődeljárások, különösen szomorú a pártosfalvi textilgyár esete. »Vidékünk lakossága, szlovének és magyarok a mezőgazdasági területen élnek, mezőgazdasággal foglalkoznak és napról-napra nehezebb a földműves, az állattenyésztő megéllhetése. Ezáltal sok család megéllhetése vált kérdésessé. Úgy gondolom, hogy ezen áldatlan helyzeten csak megfelelő kölcsönlehetőségeket biztosítva tudunk segíteni. Így megállítanánk fiataljaink elvándorlását vidékünkéről. Ahhoz, hogy mi muravidéki magyarok megmaradjunk szülőföldünkön, a Muravidéken, a Gorickón, szükséges megteremteni a megfelelő gazdasági alapot és infrastruktúrát. A Szlovén Kormány erre irányuló intézkedései – az őshonos kisebbség gazdaságát, vállalkozását támogató kölcsönök – sem bizonyultak e tekintetben optimális megoldásnak.

Meg kell állítani vidékünk elszegényedését. Az ország vezetőitől egy korrektebb viszonyulást igényelünk, egy vidékfejlesztő program kidolgozására van szükség a községi vezetőség részéről is, és nem utolsósorban az általunk megválasztott parlamenti képviselőktől is elvárjuk a törődést, segítségnyújtást és a lelkiismeretük tisztaságát, hogy azt a pénzt amelyet a szlovén állam a magyarság fejlődésére és megmaradására irányoz elő, azt ne saját érdekeik kielégítésére programozzák szűkebb lakóterületükön befektetni. Arra kérem Pozsonc Mária parlamenti képviselő

selőnket, hogy ezekről a sérelmekről beszélni kell Budapesten és Ljubljánában is» mondotta a szentlászlói rendezvényen Vörös Tibor, a Moravske Toplice Község MNÖK Tanácsának elnöke.

A kultúrmműsorban a pártosfalvi két-nyelvű általános iskola, valamint a nemze-

tiséleg vegyesen lakott terület művelődési egyesületeinek tagjai vettek részt. A rendezvényt a lentii néptáncsoport tette színesebbé, a táncosokat a szombathelyi Zsiványok együttes kísérte.

Ludvik Sočič

A Pártosfalvi KÁI tanulóinak fellépése a szentlászlói ünnepélyen.

FOTO: Geza GRABAR

KÖZSÉGÜNK BEN AZ ÚJ KORMÁNY MINISZTEREI

Március elején Janez Janša miniszterelnök vezetésével a Muravidékre látogatott az új szlovén kormány miniszteri küldöttsége. A Moravske Toplice Község székhelyén szervezett megbeszélésen az egészségügyi, a területrendezési és környezetvédelmi, valamint a helyi önkormányzati és regionális politikával foglalkozó miniszterek, azaz. dr. Andrej Bručan, dr. med., Janez Podobnik és dr. Ivan Žagar vettek részt. Nem hivatalos látogatásra községünkbe érkezett még dr. Lovro Šturm igazságügyi miniszter, mag. Janez Božič közlekedési miniszter, valamint – meg nem erősített hírek szerint – dr. Andrej Bajuk pénzügyminiszter is.

A hivatalos látogatáson tartózkodó miniszterekkel folytatott, rövid érdemi tárgyaláson szóltak a térség gazdasági és általános fejlesztési lehetőségeiről, amiben számítunk az új kormány támogatására. Marija Lukačič mezőgazdasági miniszter Murszombatban, a mezőgazdaság-erdészeti kamara székhelyén tárgyalt a község lakosságának többségét érintő mezőgazdasági kérdésekről.

INGATLANGAZDÁLKODÁSI INTÉZET

A községi tanács megvitatta, és elfogadta a Moravske Toplice Község Ingatlankezelő Intézetének alapításáról szóló rendeletet. Az intézet a közérdek megvalósítása érdekében az alapító által ráruházott ingatlanokat – lakásokat, lakóházakat, funkcionális és építőtelleket kezeli. Az intézet székhelye Pártosfalván lesz.

NONPROFIT LAKBÉR

A Községi Tanács határozata értelmében a nonprofit lakbér éves mértéke a lakás értékének 3,2 százaléka. A köztársasági rendelet szerint a bérleti díj legmagasabb mértéke 4,68 % lehet, de a lakástulajdonosok ennél alacsonyabb mértéket is kijelölhetnek. Például egy pártosfalvi 72m² nonprofit lakás esetében a havi lakbér kb. 35.300 SIT lesz. A csökkentett mérték természetesen érvényes mindazon lakások bérlésére, amelyekre Moravske Toplice Község adja ki a határozatot.

Deset let Madžarske narodne samoupravne skupnosti občine Moravske Toplice

TIBOR VÖRÖŠ: SOCIALNA SLIKA OB MEJI JE ZASKRBLJUJOČA

Madžarska narodna samoupravna skupnost (MNSS) občine Moravske Toplice letos praznuje desetletnico delovanja in od vsega začetka je njen predsednik Tibor Vörös iz Središča. Od leta 1995, torej od začetka delovanja nove lokalne skupnosti, je tudi član Občinskega sveta Občine Moravske Toplice kot eden od dveh predstavnikov manjšine in predsednik njegovega odbora za kmetijstvo. Kako se je z MNSS začelo pred desetimi leti, glede na možnosti delovanja, finančna sredstva, organizacijo? smo ga povprašali za začetek pogovora.

Pred desetimi leti je Madžarska narodna samoupravna skupnost občine Moravske Toplice začela z ničle. Zagotovljena finančna sredstva so bila minimalna. Za delovanje in razvoj skupnosti to ni zadostovalo. Prostorsko stisko smo reševali tako, da smo za seje uporabljali sejno sobo Krajevne skupnosti Prosenjakovci. Organizacijsko smo imeli velike težave. Krovna organizacija v Lendavi nas je izkoriščala, imela je monopol, od nas so zahtevali lojalnost, z našimi glasovi pa so uresničevali svoje cilje. Naših interesov in želja niso želeli slišati kljub temu, da nam to zakonodaja omogoča. Manjšino na Goričkem so skušali prisiliti, da se odpove svojim institucijam v Murski Soboti, kot sta Pokrajinska in študijska knjižnica in Pokrajinski muzej. Prav tako so želeli, da kot soustanovitelj dvojezične osnovne šole to pravico prepustimo Lendavi. Odgovor MNSS občine Moravske Toplice je bil: »Tujeja nočemo, svojega ne damo!«

Kaj je po Vašem mnenju bistveni dosežek tega desetletnega obdobja?

Uresničili smo naše cilje, proračun se je povečal in je na primerni ravni za delovanje in razvoj naše skupnosti. Odprt je bil mejni prehod Prosenjakovci – Magyarszombatfa. Izstopili smo iz krovne organizacije, kar pomeni osamosvojitvev Madžarske narodne samoupravne skupnosti občine Moravske Toplice. Pridobili smo nove prostore v večnamenski zgradbi v Prosenjakovcih za delovanje MNSS in na področju vzgoje in izobraževanja je MNSS svoje želje in cilje v skladu z zakonom uresničila tako, da danes DOŠ Prosenjakovci in vrtec dosežata vidne uspehe in sta ponos občine (soustanoviteljsko pravico ima MNSS občine Moravske Toplice).

Do dela Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti (PMSNS) s sedežem v Lendavi ste ves čas izredno kritični. Zakaj?

V zakonodaji je striktno zapisano, da krovno organizacijo ustanovijo občinske narodne skupnosti, ne pa obratno, kot je to sedaj. Krovna organizacija lahko zastopa in obravnava to, kar nanjo prenesejo občinske narodne skupnosti.

Pri označevanju pomanjkljivosti PMSNS v januarskem pismu predsedniku vlade Janezu Janši uporabljate tudi nekatere težke besede, kot so nezakonitost, diktatura, pranje denarja ... Na katere konkretne podatke opirate takšne svoje oznake?

Nezakonito je članstvo v krovni organizaciji. Ena sama skupnost ima večino in vse ostale lahko preglasuje. Na to je opozoril že gospod Winkler, ampak to veljake v PMSNS ne moti. Lendava ima 11 članov, Dobrovnik 4, Moravske Toplice 3, Šalovci 1, Hodoš 2 člana. Krovna organizacija ustanavlja zavode: Zavod za informiranje, Zavod za kulturo itd. Mi v svetih teh zavodov nimamo svojih predstavnikov in v njih tudi ni nihče zaposlen. Iz medijev smo zvedeli, da so ustanovili zavod za funkcioniranje kulturnega doma v Lendavi in imenovali upravnico zavoda brez vednosti goriških narodnostnih svetov. Goričko z Lendavo nima avtobusne in železniške povezave. Naša mladina šolanje nadaljuje v Murski Soboti, Mariboru, Ljubljani, le en dijak obiskuje Dvojezično srednjo šolo v Lendavi. Na področju delitve narodnostnega kredita smo ugotovili nezakonitosti. Veljaki iz krovne organi-

zacije so podpisovali težke milijone narodnostnega kredita kljub temu, da komisija za dodeljevanje kredita tega ni odobrila. Iz vrst goriških narodnostnih svetov v komisiji za dodeljevanje kredita ni nikogar. Takšnemu načinu se reče »pranje denarja!«

Na nezakonito trošenje državnega denarja ste opozarjali tudi zadnja leta v zvezi s prosenjakovskim Tekstilom. Za kaj vse je šlo v zadnji fazi »reševanja« prosenjakovskega podjetja?

V Prosenjakovskem Tekstilu je bilo iz naslova narodnostnega kredita izkoriščenih več milijonov v upanju, da ti milijoni rešujejo delovna mesta. Vpogled v dejansko stanje gospodarjenja Tekstila nikoli nismo dobili. Na žalost so bila delovna mesta ukinjena čez noč. Začelo se je s prisilno poravnavo, kar ni prineslo sadov, končalo pa s stečajem. Delavke so izgubile svoje delnice in do danes še niso dobile odpravnine. Več kot sto delavcev je 23. januarja 2002 dalo prijavo na Policijsko upravo v Murski Soboti o sumu kršenja pooblastil vodstvenih delavcev, ampak odgovora še ni. Zatem je gospod Lebar s tridesetimi delavci ustanovil firmo Effing. Tudi on je zaprosil za večmilijonski narodnostni kredit za nabavo šivalnih strojev, kar je bilo tudi odobreno. Ker je od strani Lendave imel g. Lebar ponujene ugodnejše pogoje, je firmo preselil v Lendavo. Delavcem iz Effinga dolguje dve mesečni plači, regres in dopust. Vse to je na žalost pozabil izplačati kljub temu, da je poleg narodnostnega kredita izkoristil vse bonitete, ki pripadajo začetnemu podjetniku. Na zadnjem zboru bivših delavcev Tekstila in Effinga so bili sprejeti sklepi, ki so bili poslani na Ministrstvo za delo, družino in socialo za reševanje dejanskega stanja.

Ukinitev proizvodnje v Prosenjakovcih je bistveno poslabšala finančni položaj obmejnega prebivalstva. Kakšna je zdaj socialna slika podeželja ob meji, kjer živijo pripadniki narodnosti?

Z ukinitvijo proizvodnje se je finančni položaj izredno poslabšal. Socialna slika podeželja je tu ob meji siromašna in zaskrbljujoča. Na žalost novih delovnih mest ni. Osebni dohodek na podeželju je in še danes zaostaja več kot 30 % za slovenskim povprečjem. V zadnjem desetletju je bila kmetijska politika do kmeta naravnana tako, da je marsikaterega kmeta prisilila v zaprtje hlevov in prenehanje kmetovanja. Mladina je zaradi preživetja prisiljena hoditi po svetu s trebuhom za kruhom.

Kako si razlagate to, da so vse slovenske vlade delale programe pomoči, stanje pa se je pravzaprav ves čas slabšalo?

Programi niso bili slabo zamišljeni, samo finančna sredstva so ostala v rokah in žepih naših »novopečenih« kapitalistov, npr. Tekstil Prosenjakovci, Panonka (Kmetijska zadruga), Planika Turnišče, Potrošnik itd. Finančni prilivi so brez kontrole, na račun davkoplačevalca državljana Slovenije.

Se Vam zdi, da lahko več učinkovitih ukrepov pričakujete od nove, Janševe vlade? So izhodišča programov posameznih ministrstev nakazala več upanja za obrobne pokrajine?

Z obiskom na čelu z gospodom Janezom Janšo so ministri pokazali skrb za tu živečega človeka, ocenili dejansko stanje, ki je zaskrbljujoče. Po ogledu dejanskega stanja tu, na podeželju, se bo vlada primerno odzvala. Razmerje v zaostalosti naše pokrajine v primerjavi z ostalimi pokrajinami v Sloveniji želi v svojem mandatu uravnotežiti. Gospod Janša je izjavil naslednje: »Mi smo prišli na začetku mandata, ne pa na koncu mandata!«

Ludvik Sočić

Franc Cipot, župan

ZAKLJUČNI RAČUN 2004 ALI POSLOVANJE OBČINE MORAVSKE TOPLICE MALO DRUGAČE

Pred dnevi je bil za nekaj ur na obisku v naši občini novi avstrijski veleposlanik dr. Valentin Inzko. Oglevala sva si Plečnikovo umetnino, cerkev Gospodovega vnebohoda v Bogojini, kjer je župnik dr. Stanislav Zver našemu gostu na njemu lasten način orisal pomen in značilnosti te kulturno-zgodovinske umetnine. Ko sva se z veleposlanikom odpravila na hrib nad cerkvijo, v Vinski hram Puhanovih, je bila njegova prva ugotovitev, da imamo res lepo pokrajino in živimo v rajju na zemlji. Njegovo prvo vprašanje pa je bilo, koliko ljudi ta prelepa pokrajina uspe sama preživljati oziroma koliko delovnih mest je v Občini Moravske Toplice. Bil sem nekoliko nepripravljen na takšno vprašanje, zato sem se poskušal izogniti direktnemu odgovoru s številko med 800 in 1500. Bil je presenečen, saj je razkorak prevelik. Seveda obstajata vsaj dve razlagi navajanja mojih podatkov in to sem mu – na osnovi njegove reakcije se mi vsaj zdi – zadovoljivo pojasnil.

Na območju današnje občine je bilo do leta 1995, do ustanovitve nove lokalne skupnosti, v nekaj več kot 160 gospodarskih subjektih, to se pravi v podjetjih in pri zasebnikih, registriranih 750 zaposlenih, leta 2005 pa je pri nekaj več kot 400 subjektih zaposlenih približno 1.200 ljudi. To pomeni, da se je v teh desetih letih na območju občine zgodilo veliko, saj je število novoustanovljenih podjetij in samostojnih podjetnikov v primerjavi z letom 1995 večje za 250 % in število zaposlenih za 160 %. V mislim pa imam samo tiste subjekte, pri katerih so registrirana delovna mesta in so formalno vpisani v različne registre, kar pomeni, da v to skupino niso všteti kmetje in drugi svobodni poklici ter seveda dopolnilne dejavnosti na kmetijah, ki jih je na našem območju vse več. Zato je podatek o številu delovnih mest v občini precej višji, kot je podatek o prijavljenih redno zaposlenih in zato je bil moj odgovor na vprašanje gospoda veleposlanika relativno točen.

Druga dimenzija mojega odgovora se kaže v specifičnosti naše pokrajine, ki na eni strani beleži katastrofalne podatke o gospodarski rasti in številu zaposlenih oziroma brezposelnih, na drugi strani pa tod iz dneva v dan rastejo novi trgovinski centri. Očitno ljudje na veliko kupujejo, zato se kljub zmanjšanemu številu ljudi iz leta v leto trgovcem še vedno izplača investirati v nove trgovine. To pa pomeni, da je veliko število naših prebivalcev posredno zaposlenih v različnih dejavnostih oziroma se ukvarja z delom na črno in s popoldansko dejavnostjo ter z različnimi drugimi dodatnimi deli. Zato ne pravijo zaman, da Prekmurca najdeš »še na Luni« in da je iznajdljivost naših ljudi izjemna.

Podobni rezultati, kot jih v občini beležimo na področju zaposlovanja in predvsem rasti števila gospodarskih in drugih sub-

jektov, se kažejo tudi pri rasti obsega občinskega proračuna, ki je v letu 2004 presegal magično mejo 1,2 milijarde tolarjev oziroma 5 mio EUR. S tem je višina proračuna v primerjavi z izhodiščnim letom 1995, torej v desetletju delovanja občine, porasla za 280 %. Hkrati pa je delež sredstev, namenjen za investicije oziroma razvoj občine, v letu 2004 dosegel nivo celotnega proračuna leta 1995 oziroma 420 mio tolarjev. Mislim, da komentar k temu ni potreben.

Je pa še ena dimenzija, ki ni tako ugodna. Gre za število prebivalcev občine, ki se je kljub relativno ugodnim gospodarskim kazalcem in kljub velikim vlaganjem v komunalno in drugo infrastrukturo ter na področju družbenih dejavnosti od leta 1995 zmanjšalo za dobrih 100 ljudi, s takratnih 6500 prebivalcev na 6.383 prebivalcev v letu 2004. Podatek niti ne preseneča, saj je tudi v naseljih s tradicionalno večjim številom rojstev v zadnjem času število teh minimalno oziroma se ustavlja pri številki ena do dva v enem letu. Kje so vzroki za takšno stanje, se sprašuje tudi vedno več strokovnjakov in, nenazadnje, to je začelo skrbeti tudi politiko. Gotovo pa je, da je k temu veliko prispevala sprememba družbenega reda in s tem povezano manj sigurno delovno okolje ter premajhno število novih delovnih mest, ki bi omogočalo prezaposlitev iz tradicionalnih panog, ki so začle v krizo.

Za zaključek tega svojega razmišljanja lahko zapišem, da je v našem primeru ugoden tisti del kazalcev gibanja razvoja, na katere občina lahko vpliva neposredno ali posredno. Ne glede na to pa je število brezposelnih še vedno bistveno previsoko, predvsem mlajših z izobrazbo in tudi tistih, ki so brez svoje krivde izgubili zaposlitve.

Feri Cipot, župan

IN MEMORIAM: JOŽEF KUCHAR (1914 – 2005)

Hitro, brez časa za slovo, smo izgubili človeka, ki je dal trajen pečat okolju, v katerem živimo. Ob slovesu od Jožefa Kuharja, ki je lansko jeseni dopolnil 90 let, čutimo praznino, ki je ne bo moč zapolniti, saj se takšen človek v okolju, kot je naše, ne narodi v vsaki generaciji. Zapustil nas je človek, ki se je gotovo prej kot drugi zavedal, da domača gruda, ki rada in dobro rodi, svojim sinom in hčeram ne omogoča več blaginje življenja. Zato je v vsej svoji veličini z lastnimi idejami in zamislimi že pred več kot 45 leti zaznal možnosti, ki so se nenadejano pojavile z izbruhom termalne vode v Moravcih. Tako je skupaj s somišljeniki v začetku 60-ih let prejšnjega stoletja uspel doseči zgodovinsko zmago, saj so vodo iz nafne vrtine v Moravcih leta 1962 proglasili za naravno zdravilno sredstvo, pri čemer si je na njemu lasten način pomagal tudi s poznanstvi vplivnih ljudi iz Švedske, s katerimi se je seznanil v funkciji inšpektorja Evangelikičanske cerkve v Sloveniji, ki jo je opravljal več kot 30 let. Njegove ideje in zamisli, tudi v vlogi

predsednika takratne Občine Martjanci, predsednika Kmetijske zadruge Martjanci, člana Obrtnega združenja in, nenazadnje, vodje Turističnega društva v Moravcih, so nekateri takrat sprejemali z zadržkom, vendar je g. Kuhar kot izkušen in odličen vodja ter funkcionar znal vedno znova pridobiti ljudi na svojo stran. Zavedajoč se pomena njegovega dela in prispevka za razvoj našega območja, smo Jožefu Kuharju ob prvem prazniku Občine Moravske Toplice leta 1997 podelili najvišje odlikovanje, naziv Častni občan Občine Moravske Toplice, ki ga je sprejel z velikim veseljem. Zdaj, ko ga ni več med nami in smo se morali posloviti od našega prvega častnega občana, imamo nenehno pred očmi lik človeka, ki ga izjemno cenimo in spoštujemo, zato mu tudi ob tej priložnosti v imenu vseh občank in občanov kakor tudi v svojem imenu izkazujem hvaležnost za vse, kar je naredil za naš blagor in blagor naslednjih generacij. Vaše zasluge, gospod Jožef Kuhar, bodo trajno zapisane v našem spominu.

Župan Feri Cipot

MINISTRI NOVE VLADE TUDI V NAŠI OBČINI

Nekako vse do nekaj dni pred napovedanim prvim obiskom nove vlade v Pomurju v začetku marca v občini nismo vedeli, ali namerava kdo iz ministrske ekipe obiskati tudi našo občino. Na koncu pa se je izteklo tako, da smo v občini formalno in neformalno gostili skoraj pol ministrov nove vlade. Uradno so bili na razgovoru na sežu Občine Moravske Toplice minister za zdravje, minister za okolje in prostor ter minister za lokalno samoupravo in regionalno politiko, torej gospodje spec. akad. st. Andrej Bručan, dr. med., Janez Podobnik, dr. med., in dr. Ivan Žagar. Neuradno pa so bili na območju naše občine tudi minister za pravosodje dr. Lovro Šturm (ogled cerkve v Bogojini), minister za promet in zveze mag. Janez Božič in po nepreverjenih podatkih tudi minister za finance dr. Andrej Bajuk.

Z ministri, katerih obisk je bil uradno najavljen pri nas, je bil opravljen kratek, vendar zelo vsebinski pogovor o najbolj aktualni tematici, ki trenutno zaposluje zaposlene na občinski upravi in člane občinskih organov kot tudi vse prebivalce, ki pričakujejo nadaljnji gospodarski in splošni razvoj našega območja, pri čemer pa vsi skupaj pričakujemo tudi podporo nove vlade. Na sestanku smo ministrski trojki predstavili osnovne možnosti za razvoj naše občine, vezane na glavne resurse: termomineralna voda, na kateri sloni razvoj naravnih zdravilišč cele regije, še posebej pa naše občine. Vendar je bogastvo termomineralne vode še vedno izkoriščeno v zelo majhnem odstotku, gotovo pa preveč enosmerno, saj se voda zelo malo uporablja za energetske potrebe pri ogrevanju stanovanj in sonaravnem kmetovanju, kar je dobra praksa v nekaterih razvitejših državah, del tega pa je možno preveriti tudi pri nas v

Predstavili smo glavne nosilce razvojnih projektov, ki so več ali manj vezani na turizem, saj se v letošnjem letu predvideva izgradnja hotela s petimi zvezdicami v okviru Term 3000, izgradnja Sončnega parka Vivat, ki ga ob kompleksu sedanjega hotela Vivat gradi podjetje Turizem-Meteor d.o.o., izgradnja specialističnih ambulant za zdravljenje različnih bolezni – nekaj tega že nastaja v Moravskih Toplicah, še več pa je v pripravi – in seveda kompleks zdravilišča za zdravljenje luskavice v Rimski Čardi.

Ob tej priložnosti smo ministrom predstavili tudi pričakovanja občine kot pobudnika in nosilca planskih in komunalnih razvojnih programov ter pričakovanja sedanjih in bodočih investitorjev. Od Ministrstva za zdravje pričakujemo pridobitev koncesij za dejavnosti na področju zdravstva in možnost sodelovanja zdravstvene zavarovalnice pri zdravljenju bolnikov s psoriazio. Od Ministrstva za gospo-

MERILCI ČASA

Ste kdaj pomislili, kdo vse so merilci časa? Otroci in strokovni kader v vrtcu Filovci so. In zakaj? Ker je na kalendarju zmanjkalo prostora za označevanje dni. To je bila, kot v vrtcu strokovno pravimo, POBUDA.

Kot globalni cilj sta, iz področja matematike, vzgojiteljica Marija Ivanič in pomočnica vzgojiteljice Timea Bogdan izbrali: Razvijati matematično izražanje. Skupaj z otroki sta naredili načrt. Za cilje s področja MATEMATIKA sta izbrali:

- otrok opazuje in primerja različne kalendarje (išče skupne lastnosti in spozna namen),
- prešteva dneve in jih poimenuje,
- seznanja se s številom, števila poimenuje in jih skuša sam zapisati,
- išče predmete za merjenje časa,
- izdelava različne ure (stenske, namizne, ročne in pečene),
- ure opisuje po obliki in velikosti,
- igra se igre, kjer meri čas (v teku, oblačenju – slačenju, pospravljanju ...).

Vendar se ves čas ne moremo igrati samo matematike, so skupaj ugotovili, zato sta vključili tudi področje UMETNOSTI. Igrali so se igrice za ugotavljanje smeri zvoka (poišči skrito uro, pokaži smer tiktakanja). Z udarci rok, nog so posnemali in izvajali ritem ure.

Otroci najlažje osvojijo nove pojme ob GIBANJU, zato sta v vzgojno delo vključili tudi gimnastične vaje ob ritmični spremljavi. Najzanimivejša je bila štoparica, s katero so merili čas v tekmovalnih igrah in doseženo mesto poimenovali s številkom: prvi, drugi ...

Ob vseh teh dejavnostih pa niso pozabili tudi na razvijanje JEZIKA. Spoznavali so nove besede: naprej – nazaj, zjutraj – opoldan – zvečer, včeraj – danes – jutri in še mnogo drugih izrazov.

Cas je ob zanimivih dejavnostih mineval, kot da bi se ure spremenile v minute, ob igrah pa so se otroci naučili veliko novih stvari.

Danica Horvat

okviru projekta rastlinjakov v Tešanovcih. Naše goste smo opozorili na v bistvu zelo malo izkoriščen resurs, povezan z novo nastalim Krajinskim parkom Goričko, in v tej povezavi nove možnosti razvoja turizma, ki naj sloni na aktivnem preživljanju prostega časa v obliki kolesarstva, pohodništva in seveda ogledov kulturno-zgodovinskih spomenikov, domačih obrti in drugih vrst ljudskega izročila, kar jih premore prekmurska duša in krajina.

darstvo oziroma Službe vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko se pričakuje sofinanciranje izgradnje nujnih objektov na področju komunale za opremo zdraviliško-turistične cone v Moravskih Toplicah in tudi širše ter s tem povezano nujno razširitev čistilne naprave. Od Ministrstva za okolje in prostor pa pričakujemo sodelovanje pri pridobivanju soglasij nujnih prostorskih rešitev, ki zadevajo tudi spremembo namembnosti zemljišč na lokacijah, ki so najbolj zanimive za in-

vestitorje, ter seveda sofinanciranje izgradnje vodovodov, predvsem na Goričkem, kjer je problem oskrbe z vodo izjemno pereč.

Ministrska trojka se je zavezala, da bo poskušala v okviru svojih pristojnosti narediti vse, da se pričakovanja Občine Moravske Toplice in investitorjev ter s tem povezan gospodarski razvoj celotnega okolja zagotovi na način, ki si ga zasluži območje, ki je v Sloveniji najmanj razvito.

Feri Cipot, župan

Prosenjakovci PRVO SREČANJE KULTURNIH SKUPIN

Že pred časom smo pisali o živahni kulturni dejavnosti upokojencev v občini Moravske Toplice. Izvedli so štiri kulturne večere – po dva lani in letos, nedavno srečanje kulturnih skupin iz občine v nabito polni kulturni dvorani v Prosenjakovcih pa je vrhunec teh prizadevanj.

Na srečanju se je predstavilo šest kulturnih skupin: Mešani pevski zbor KUD Avgust Gašparič iz Vučje Gomile, Filovske pevke, Moški kvartet KUD Jožef Košič iz Bogojine, pevci in pevke iz Sela, Ženski pevski zbor Marjetice DU občine Moravske Toplice ter Folklorna skupina KTD Tešanovci; slednji so s odličnimi pevskimi in plesnimi nastopi potrdili bogato ljubiteljsko kulturno dogajanje v občini. Kot gostje so nastopili člani upokojenskega mešanega zbora Jakob Šešerko iz Sv. Jurija ob Ščavnici, s katerim upokojensko društvo že več let uspešno sodeluje. Blizu sto nastopajočih je na koncu v skupnem nastopu s pesmimi, kot so *Nocoj je ena lüštna noč*, *V dolini tihi* in *Stoji en beli grad*, v čudovit šopek povezovalo mlade in starejše pevce in folkloriste. Želja organizatorjev je, da bi poslej postalo to srečanje tradicionalno.

Geza Grabar

Bogojina in Vučja Gomila KULTURNI VEČERI

Dolgi in hladni zimski večeri so kot naročeni za kulturne, družabne in druge javne prireditve. Za eno takih so se odločili v Društvu upokojencev (DU) Moravske Toplice in nadaljujejo z lani začeti *Kulturnimi večeri*. Po Tešanovcih in Sebeborcih so tokrat skrb za organizacijo in izvedbo prevzele v krajevnem poverjeništvu Bogojina in Vučja Gomila.

Na bogojinske odrske deske so najprej stopili pevke DU Moravske Toplice, Marjetice, in pod vodstvom zborovodje Štefana Zelka zapele troje pesmi: *Domača hiša*, *Cvetke in žarki* ter *Dan ljubezni*. Zadnja leta je vse bolj prepoznana skupina pevk in pevcev iz Sela, ki jih vodi Oskar Makari. *Tebi lunca*, *Kadar pa mim hišce grem* in *Venček* so bili naslovi njihovih pesmi. Obiskovalci so imeli priložnost poslušati tudi Filovske pevke, ki prepevajo že 16 let in so izdale dve zgoščenki. Skupino desetih žena od začetka uspešno vodi Marija Vegi. Na svojem letošnjem prvem nastopu so ubrano zapele pesmi *Temna noč se je storila*, *Tam, kjer se čuje* in *Ena ptička priletela*. Obiskovalce je najbolj navdušil kvartet ljudskih pevcev KUD Jožef Košič iz Bogojine, ki ga vodi Štefan Vogrin. Pevci so se lani uvrstili celo na zaključno državno srečanje v Vidmu v Dobrepolski dolini. *Od nas deklinje hodijo na Vogrsko na prejo* in *Ge san eno dekle meo* pa je bil njihov prispevek k prisrčnemu kulturnemu večeru. Rek, da k lepi pesmi sodi tudi ples, se je potrdil z nastopom folklorne skupine Kulturno-turističnega društva Tešanovci, ki jo vodi Zoran Domjan.

V Vučji Gomili je nastopilo pet kulturnih skupin: obiskovalci so lahko uživali ob pesmih domačega mešanega pevskega zbora, ki je prvi korak na poti oživljanja nekoč zelo aktivnega društva. Ob glasbeni spremljavi Borisa Velnerja, podpredsednika društva, je pevski zbor zapel troje pesmi: *Zvezde žarijo*, *San se šetau* in *Naš dedek*. Pevci kvarteta ljudskih pevcev, ki deluje pri KUD Jožef Košič Bogojina, so v duhu časa zapeli tudi *Prišla bo pomlad* in *Pozimi pa rožce ne cveto*. Filovske pevke so se predstavile s štirimi pesmimi, pevci iz Sela pa s tremi. Pred zaključno in skupno pesmijo *Nocoj je ena lüštna noč* so se na odru zavrteli še folkloristi KTD Tešanovci. S pesmimi in plesi *Cipel polka*, *Pika poka*, *Po zelenoj trati* in *Sotiš* so temperaturo v dvorani dvignili do vrelišča.

Geza Grabar

Knjižna novost

KRATKA ZGODOVINA MADŽAROV

Vsak človek ima svojo zanimivo ali manj zanimivo življenjsko zgodbo, osebna zgodovina ljudi pa je tudi sestavni del zgodovine držav in narodov, njihove kulture, obdobja miru, vojn, pomembnih dosežkov na področju znanosti ... O tem, kako so živeli ljudje v preteklosti, s čim so se ukvarjali, kaj vse so preživeli, o čem so se odločali in česa niso upali narediti ter še o marsičem drugem govori tudi knjiga Lászla Göncza z naslovom *Madžari – Kratka zgodovina Madžarov*. Izdalo jo je Podjetje za promocijo kulture Franc-Franc v zbirki *Podobe Panonije* in jo javnosti predstavilo v prostorih Pokrajinske in študijske knjižnice v Murski Soboti sredi januarja letos. Avtorja dr. Lászla Göncza in urednika Francija Justa je k izdaji knjige spodbudilo tudi dejstvo, da kljub že približno tisočletnemu življenju v neposredni sosesčini in prepletenosti življenja dveh narodov, slovenskega in madžarskega, obe ljudstvi pomanjkljivo poznata zgodovino drugega, čeprav v tem geografsko-kulturnem prostoru delita življenjski prostor in tako tudi skupno usodo. Oba ugotavljata, da sploh ni naključje, da je ideja za nastanek knjige dozorela prav v času čedalje močnejših povezav med evropskimi narodi, knjiga pa poskuša zapolniti obstoječo vrzel, saj obsežnejšega dela na to temo v Sloveniji še ni izdal nihče.

V knjigi je, kot je zapisal avtor sam, na podlagi najnovejših madžarskih zgodovinskih stališč na bralcu razumljiv in preprost način predstavljena zgodovina madžarskega naroda, njene mnoge posebnosti, veliki dosežki in tudi hudi padci vse od prazgodovine in iskanja domovine do novejšje madžarske zgodovine. Med drugim so opisani tudi naselitve Madžarov v Karpatsko kotlino, nastanek in razpad srednjeveške madžarske države, oblikovanje srednjeveške fevdalne države, obdobja madžarske kraljevine, srednjeveška madžarska država in razsvetljensko obdobje, velika madžarska revolucija leta 1848 in narodna vstaja, obdobje absolutizma in avstro-ogrške monarhije, obdobja pred in med prvo in drugo svetovno vojno ter povojno obdobje, revolucija leta 1956 in prehod iz socializma v večstrankarsko družbo ... Madžari kot avtohtona skupnost živijo danes v kar osmih državah Srednje in Vzhodne Evrope, zato so v knjigi opisani tudi pomembnejši zgodovinski dogodki v tem širšem srednjeevropskem prostoru. Besedilo knjige dopolnjujejo tudi barvne reprodukcije slik iz madžarske zgodovine z zgodovinskimi motivi in portreti pomembnih madžarskih likovnih ustvarjalcev.

Seveda pa je avtor v knjigi posvetil posebno pozornost tudi pomembnejšim dogodkom v Prekmurju, ob tem pa opisuje tudi svoje videnje dogodkov po koncu prve svetovne vojne, ki so pripeljali do tega, da je območje Prekmurja pripadlo tedanji skupni državi. Opisi burnega obdobja od leta 1918 do 1920, ko se je po prvi svetovni vojni odločalo o statusu tega dela pokrajine ob Muri, trianonska mirovna pogodba ter jugoslovanska zasedba tega dela sveta med Muro in Rabo so pomembni deli knjige, ki je zdaj pred nami. Ali morda veste, da se je jugoslovanska delegacija na pariški mirovni konferenci 5. maja 1919 v zameno za Monošter odpovedala še Dolnji Lendavi z okolico, pozneje pa je to stališče spremenila? Ali ste vedeli, da so se oblasti v Zagrebu in Ljubljani leta 1919 sprle zaradi pripadnosti ozemlja današnjega Prekmurja znotraj Države Slovencev, Hrvatov in Srbov? Kdo je bil Vilmos Tkalec, ki je razglasil Mursko republiko? Je imel politične botre? Kakšen je bil položaj manjšin v preteklosti na tem srednjeevropskem območju?

Če vas zanima odgovor na katero koli zastavljeno vprašanje ali pa zgodovina tega dela Evrope, potem bo omenjena knjiga tudi vam ponudila zanimivo branje.

Drago Jakoša

17. REDNA SEJA 28. februar 2005

Dnevni red:

1. Ugotovitev prisotnosti
2. Potrditev zapisnika 16. redne seje Občinskega sveta
3. Predlog za soustanovitev lokalne energetske agencije za Pomurje
4. Obravnava problematike turizma in s tem povezana problematika delovanja TIC-a
5. Obravnava delovnega gradiva Odloka o ustanovitvi Javnega sklada Občine Moravske Toplice za gospodarjenje z nepremičninami
6. Predlog za sprejem Sklepa o določitvi neprofitne najemnine
7. Lončarska vas Filovci
8. Predlog PTZ Murska Sobota o dolgoročnem sodelovanju na področju turizma
9. Informacija o odprodaji družbe Počitek-Užitek Moravske Toplice
10. Pobude, mnenja, predlogi, vprašanja in odgovori
 - a) Predlog OŠ Bogojina za dodaten razvoj učencev
 - b) Informacija o stanju projekta ustanovitve Visoke strokovne šole za management storitev v Radencih
 - c) Dopis – informacija Glasbene šole Murska Sobota o financiranju osnovnega glasbenega šolstva
11. Razno

OSREDNJA TEMA SEJE: TURIZEM

Vsebino 17. redne seje Občinskega sveta je dodobra zapolnila problematika turizma. O razpravi o Turistično-informativnem centru (TIC) Moravske Toplice poročamo v posebnem sestavku, v vsebinski okvir turizma na tej seji pa sodijo razprave o turistični vasi Filovci, predlogu Pomurske turistične zveze (PTZ) o dolgoročnem sodelovanju, kjer bo PTZ zveza morala svojo dejavnost na območju občine usklajevati z akcijami TIC-a, ter, nenazadnje, tudi informacija o odprodaji družbe Počitek-Užitek, saj Hotel Vivat z novimi lastniki dobiva novi zažon na področju turističnih dejavnosti v Moravskih Toplicah.

Pobudnik zamisli o lončarski vasi Filovci je lončarska delavnica Bojnec, ki je že začela – akcije pa sama ne bo sposobna pripeljati do konca – z odkupom in preselitvijo filovskih cimpranih hiš, teh biserov prekmurske ljudske arhitekture, na novo lokacijo v bližini delavnice, kjer bi jih v obliki skansena ohranili poznejšim rodovom in jim dali novo namembnost v navezi s turistično predstavitvijo in prodajo lončarskih izdelkov ter izdelkov ljudske obrti.

Svetniki so menili, da je najustreznejša oblika zasebni zavod, čigar ustanovitev občina podpira, možnost sodelovanja pa vidi z odprtjem poslovalnice TIC-a v lončarski vasi.

18. REDNA SEJA 31. marec 2005

Dnevni red:

1. Ugotovitev prisotnosti
2. Potrditev zapisnika 17. redne seje Občinskega sveta
3. Obravnava in sprejem zaključnega računa Občine Moravske Toplice za leto 2004 in odloka o zaključnem računu proračuna Občine Moravske Toplice za leto 2004
4. Predlog za sprejem odloka o ustanovitvi javnega gospodarskega zavoda Turistično-informativni center Moravske Toplice – predlog za sprejem po skrajšanem postopku
5. Razrešitev dosedanje v. d. direktorice TIC Moravske Toplice in imenovanje v. d. direktorja TIC
6. Predlog in sprejem odloka o ustanovitvi Javnega sklada Občine Moravske Toplice za gospodarjenje z nepremičninami in imenovanje v. d. direktorja sklada – II. obravnava
7. Vloga Osnovne šole Fokovci za imenovanje predstavnikov ustanovitelja v svet šole
8. Vloga Upravne enote Murska Sobota za financiranje opreme in varovanja za KU Bogojina
9. Odstopna izjava Šanca Geze s funkcije direktorja Rimska Čarda d. o. o.
10. Poročilo o izdajanju Lipnice v letu 2004
11. Predlogi odbora za družbene dejavnosti v zvezi:
 - a) z vlogo Gašparič Geze iz Vučje Gomile 46 za oprostitev plačila komunalnega prispevka
 - b) z določitvijo delovne uspešnosti v. d. direktorja Galerije Murska Sobota za leti 2004 in 2005
 - c) s soglasjem k imenovanju v. d. direktorja javnih zavodov
12. Pobude, mnenja, predlogi, vprašanja in odgovori:
 - a) Predlog za subvencijo obrestne mere za obnovo hiše, Noršinci 8 – kulturne dediščine
 - b) Predlog za sofinanciranje prevozov vode v letu 2005
13. Razno

HOTEL VIVAT Z NOVIMI LASTNIKI

Župan je prisotne seznanil s prodajo družbe Počitek-Užitek, ki je bilo pred šestimi leti ustanovljena z namenom, da se ukvarja s socialno dejavnostjo in upravlja hotel za starejše z nadstandardno ponudbo (Hotel Vivat v Moravskih Toplicah). Podjetje ni dobilo koncesije za dejavnost, zato osnovna dejavnost ni zaživela, podjetje pa je životarilo s klasično turistično ponudbo. Glavni investitor, Zavarovalnica Triglav, ki je prevzela deleže drugih dveh investitorjev (Občina Moravske Toplice in Interling, d. o. o.), je že prej prodala Hotel Vivat skupini prekmurskih podjetnikov.

V medijih smo zasledili informacijo, da sta nova lastnika hotela in turističnega kompleksa, Metod Grah in Stanko Lorenčec, že napovedala širitev poslovanja, gradnjo novega apartmajskega naselja in kopalnih površin, celo zdraviliškega dela za psoriatične bolnike ter bistveno povečanje števila zaposlenih.

NEPROFITNA NAJEMNINA

S sklepom je določeno, da znaša letna stopnja neprofitnih najemnin 3,2 % od vrednosti stanovanja. Republiška uredba določa kot najvišjo stopnjo neprofitne najemnine 4,68 %, vendar dovoljuje lastnikom stanovanj, da lahko določijo tudi nižje stopnje. Za najem približno 72 m² velikega stanovanja v Prosenjakovcih, na primer, bo neprofitna najemnina po znižani stopnji znašala cca. 35.300 SIT mesečno. Znižana stopnja bo veljala seveda tudi za najem vseh drugih stanovanj, za katera izdaja odločbe Občina Moravske Toplice.

JAVNI SKLAD ZA GOSPODARJENJE Z NEPREMIČNINAMI

Občinski svet je na 17. seji v prvi obravnavi razpravljal o Odloku o ustanovitvi Javnega sklada Občine Moravske Toplice za gospodarjenje z nepremičninami in ga potrdil. Namen sklada je gospodarjenje s tistimi nepremičninami – stanovanji, stanovanjskimi hišami, funkcionalnimi in stavbnimi zemljišči –, ki jih ustanovitelj prenese nanj z namenom zagotavljanja javnega interesa.

Sedež sklada bo v Prosenjakovcih.

Na 18. seji so svetniki odlok dokončno sprejeli in za v. d. direktorja imenovali župana Franca Cipota.

Pripravil: Ludvik Sočič

Na podlagi 98. člena zakona o javnih financah (Ur. list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01 in 30/02) ter 16. člena statuta občine Moravske Toplice (Ur. list RS, št. 11/99, 2/2001, 24/01, 69/02 in 28/03) je Občinski svet občine Moravske Toplice na seji dne 31. 03. 2005 sprejel

O D L O K

O ZAKLJUČNEM RAČUNU PRORAČUNA OBČINE MORAVSKE TOPLICE ZA LETO 2004

1. člen

S tem odlokom se sprejme zaključni račun proračuna Občine Moravske Toplice za leto 2004, ki zajema bilanco prihodkov in odhodkov, račun finančnih terjatev in naložb ter račun financiranja.

Sestavni del zaključnega računa proračuna Občine Moravske Toplice so tudi izvirni prihodki in odhodki krajevnih skupnosti za leto 2004.

2. člen

A) BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

Doseženi prihodki in odhodki v bilanci prihodkov in odhodkov proračuna v zaključnem računu za leto 2004 znašajo:

P r i h o d k i **1.231.931.858,80**

– Prihodki in drugi prejemki proračuna	1.167.205.001,44
70 DAVČNI PRIHODKI	378.252.976,89
700 Davki na dohodek in dobiček	227.593.475,07
703 Davki na premoženje	58.448.095,10
704 Domači davki na blago in storitve	92.211.406,72
71 NEDAČNI PRIHODKI	167.708.374,75
710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	72.456.269,86
711 Takse in pristojbine	4.511.967,75
712 Denarne kazni	158.881,50
713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	3.934.398,54
714 Drugi nedavčni prihodki	86.646.857,10
72 KAPITALSKI PRIHODKI	21.469.010,00
720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	13.000,00
722 Prihodki od prodaje zemljišč	21.456.010,00
73 PREJETE DONACIJE	15.644.738,44
730 Prejete donacije iz domačih virov	15.644.738,44
74 TRANSFERNI PRIHODKI	584.129.901,36
740 Transferni prihodki	584.129.901,36
– Prihodki in drugi prejemki krajevnih skupnosti	64.726.857,36
71 NEDAČNI PRIHODKI	47.718.991,99
710 Udeležba na dobičku in prihodki od premoženja	7.965.947,48
714 Drugi nedavčni prihodki	39.753.044,51
72 KAPITALSKI PRIHODKI	100.000,00
722 Prihodki od prodaje zemljišč	100.000,00
73 PREJETE DONACIJE	12.000,00
730 Prejete donacije iz domačih virov	12.000,00
74 TRANSFERNI PRIHODKI	16.895.865,37
740 Transferni prihodki	16.895.865,37

O d h o d k i **1.183.772.390,92**

– Odhodki in drugi izdatki proračuna	1.114.123.092,13
40 TEKOČI ODHODKI	219.330.124,16
400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	48.920.343,80
401 Prispevki delodajalcev	8.233.965,05
402 Izdatki za blago in storitve	150.060.242,44
403 Plačila obresti	5.930.571,30
409 Rezerve	6.185.001,57
41 TEKOČI TRANSFERI	330.875.260,79
410 Subvencije	10.885.519,68
411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	106.058.277,77
412 Transferi neprofitnim organizacijam	38.779.585,44
413 Drugi domači tekoči transferi	175.151.877,90
42 INVESTICIJSKI ODHODKI	523.407.275,92
420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	523.407.275,92
43 INVESTICIJSKI TRANSFERI	40.510.431,26
431 Investicijski transferi osebam, ki niso proračunski uporabniki	13.034.497,40
432 Investicijski transferi proračunskim uporabnikom	27.475.933,86
– Odhodki in drugi izdatki Krajevnih skupnosti	69.649.298,79
40 TEKOČI ODHODKI	35.875.764,79
402 Izdatki za blago in storitve	35.720.372,99
403 Plačila obresti	155.391,80

41 TEKOČI TRANSFERI	4.965.203,34
412 Transferi neprofitnim organizacijam	4.900.203,34
413 Drugi domači tekoči transferi	65.000,00
42 INVESTICIJSKI ODHODKI	13.840.992,22
420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	13.840.992,22
43 INVESTICIJSKI TRANSFERI	14.967.338,44
431 Investicijski transferi osebam, ki niso prorač. uporabniki	2.666.611,41
432 Investicijski transferi proračunskim uporabnikom	12.300.727,03
S A L D O bilance prihodkov in odhodkov proračuna in KS	+ 48.159.467,88

3. člen

B) RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

Račun finančnih terjatev in naložb izkazuje:

Prejeta vračila danih posojil	
75 PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	7.435.719,08
750 Prejeta vračila danih posojil	7.435.719,08
Dana posojila ali povečanje kapitalskih deležev	
44 DANA POSOJILA	1.450.000,00
440 Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	400.000,00
441 Povečanje kapitalskih deležev	1.050.000,00
S A L D O računa finančnih terjatev in naložb	+ 5.985.719,08

4. člen

C) RAČUN FINANCIRANJA

Račun financiranja občine Moravske Toplice za leto 2004 izkazuje:

Prejeta posojila	
50 ZADOLŽEVANJE	239.776.900,00
500 Domače zadolževanje	239.776.900,00
Odplačila dolga	
55 ODPLAČILA DOLGA	261.737.653,20
550 Odplačila dolga	261.737.653,20
S A L D O računa financiranja – NETO zadolževanje	– 21.960.753,20

D) SREDSTVA NA RAČUNIH **+ 32.184.433,76**

5. člen

Pozitiven saldo sredstev na računih proračuna Občine Moravske Toplice za leto 2004 v višini 37.106.875,19 se prenaša kot namenska sredstva v leto 2005 za kritje proračunskih odhodkov. Tako skupni saldo nerazporejenih sredstev iz računov proračuna na dan 31.12.2004 znaša 62.273.838,18 SIT in se uporablja za pokrivanje odhodkov proračuna Občine Moravske Toplice v letu 2005 kot namenska sredstva.

Zmanjšanje sredstev na računih krajevnih skupnosti v letu 2004 v višini – 4.922.441,43 SIT se skupaj s sredstvi iz preteklih let v skupni višini + 35.646.490,40 SIT uporabijo za pokrivanje namenskih odhodkov krajevnih skupnosti v letu 2005.

6. člen

Stanje neporabljenih sredstev stalne proračunske rezerve na dan 31. december 2004 se izkazuje v višini 15.646.303,50 SIT in se preneša v leto 2005.

7. člen

Pregled vseh prihodkov in odhodkov proračuna Občine Moravske Toplice skupaj s sredstvi Krajevnih skupnosti za leto 2004 je sestavni del tega odloka.

8. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 403-03/05-2

Moravske Toplice, dne 31. 03. 2005

Župan:

Franc CIPOT, univ. dipl. org., ekon. l.r.

Na podlagi 8. člena Pravilnika o dodeljevanju sredstev za pospeševanje in razvoj kmetijstva v Občini Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 94/2002, 28/2003, sklep Občinskega sveta z dne 31. 3. 2005) objavlja Občina Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 3, 9226 Moravske Toplice

JAVNI RAZPIS

o sofinanciranju ukrepov za pospeševanje in razvoj kmetijstva v Občini Moravske Toplice

I. Predmet javnega razpisa so subvencije, in sicer:

- sofinanciranje zavarovalnih premij v rastlinski proizvodnji,
- subvencioniranje nakupa apnenca, preparata Litho in karbonatcijskega mulja,
- spodbujanje razvoja čebelarstva in zdravstvene zaščite čebel,
- sofinanciranje izobraževanja in društvene dejavnosti,
- subvencioniranje testiranja škropilnih naprav,
- sofinanciranje spodbujanja uvajanja Slovenskega kmetijskega okoljskega programa ter drugih ukrepov kmetijske politike,
- sofinanciranje kemičnih analiz zemlje.

II. Okvirna višina sredstev

Za razpisne ukrepe se določi skupna okvirna višina sredstev 9.000.000,00 SIT.

III. Sofinanciranje zavarovalnih premij v rastlinski proizvodnji:

Pogoji za pridobitev sredstev:

- v imenu upravičenca uveljavlja subvencijo zavarovalnica, s katero ima upravičenec sklenjeno zavarovanje za zavarovanje posevkov in plodov,
- dodatni popust zavarovalnice v višini vsaj polovice procentualnega zneska, ki ga subvencionira občina,
- med zavarovalnico in Občino Moravske Toplice se sklenu pogodba o poslovnem sodelovanju;
- Občina Moravske Toplice bo v skladu s pogodbo po končanem sklepanju zavarovanj skupen znesek sofinanciranja za vse upravičence po predloženem seznamu upravičencev, iz katerega je razvidna premija in subvencionirani del za posameznega upravičenca, nakazala zavarovalniški hiši.

Upravičenci:

- upravičenci so fizične osebe s stalnim bivališčem v Občini Moravske Toplice.

Višina subvencioniranja:

- subvencionira se do 30% zavarovalne premije za zavarovanje posevkov in plodov občanom,
- navedena višina subvencije velja tudi za zelenjadnice in trajne nasade ter ni dodatno omejena z zneski po hektarju.

IV. Subvencioniranje nakupa apnenca, apna, preparata Litho za apnenje in karbonatcijskega mulja:

Pogoji za pridobitev sredstev:

- zahtevek (obrazec 01), predloženi plačani račun o nakupu apnenca, preparata Litho oziroma saturacijskega mulja.

Upravičenci:

- upravičenci so fizične osebe s stalnim bivališčem v Občini Moravske Toplice.

Višina subvencioniranja:

- subvencionira se do 15% cene apnenca, apna in preparata Litho ter do 30% cene karbonatcijskega mulja, razen v primerih, ko gre za pripravo tal za sladkorno peso, kjer je nakup karbonatcijskega mulja zagotovljen s strani Tovarne sladkorja Ormož.

V. Spodbujanje razvoja čebelarstva in zdravstvene zaščite čebel:

Pogoji za pridobitev sredstev:

- zahtevek (obrazec 02) in predložitev plačanega računa za zdravila, ki se nanašajo na zdravstveno zaščito čebel ter za nakup sladkorja.

Upravičenci:

- upravičenci so čebelarstva društva v Občini Moravske Toplice in Vzgojno izobraževalni center za čebelarstvo v Prosenjakovcih.

Višina sofinanciranja:

- do višine 30% upravičenih stroškov zdravljenja čebeljih družin,
- do višine 30% se sofinancira nakup sladkorja za zimsko krmiljenje čebel.

VI. Sofinanciranje dejavnosti strokovnih društev:

Pogoji za pridobitev sredstev:

- zahtevek (obrazec 04) s finančno ovrednotenim letnim programom dela in potrdilom o registraciji društva (če je društvo ustanovljeno na novo).

Upravičenci:

Sofinancirajo se programi oziroma izvedene aktivnosti posameznih društev s področja kmetijstva (ki so neprofitna in se ne ukvarjajo s pridobitno dejavnostjo) za izvedbo strokovnega dela – strokovnih prireditev (razstave, demonstracije, predavanja, promocije) in izdajo strokovnih publikacij.

Višina pomoči:

- do 30% upravičenih stroškov finančno ovrednotenega programa.

VII. Subvencioniranje testiranja škropilnih naprav:

Pogoji za pridobitev sredstev:

- subvencionira se testiranje ustreznih in tehnično dovoljenih škropilnih naprav;
- zahtevek (obrazec 05), predloženi plačani račun o opravljenem testiranju, ki ga izda za testiranje pooblaščen ustanova, in potrdilo, iz katerega je razvidno, da je naprava usposobljena za delo.

Upravičenci:

- upravičenci so fizične osebe s stalnim bivališčem v Občini Moravske Toplice.

Višina subvencioniranja:

- 50% plačanega računa za testiranje ustrezne in tehnično dovoljene škropilne naprave.

VIII. Spodbujanje vključevanja kmetov v ukrepe kmetijske politike

Namen:

Spodbujanje uvajanja Slovenskega kmetijskega okoljskega programa ter drugih ukrepov kmetijske politike

Pogoji za pridobitev sredstev:

- vključenost v določene ukrepe kmetijske politike – integrirano poljedelstvo, integrirano sadjarstvo, integrirano vinogradništvo, integrirano vrtnarstvo ali ekološko kmetovanje
- sofinanciranje vključitve v ukrepe se uveljavlja na podlagi zahtevka (obrazec 06) in predloženega plačanega računa za opravljeno kontrolo

Višina pomoči:

- do višine 50% upravičenih stroškov kontrole vključenosti v integrirano poljedelstvo, integrirano sadjarstvo, integrirano vinogradništvo, integrirano vrtnarstvo ali ekološko kmetovanje

IX. Sofinanciranje kemičnih analiz zemlje

Namen:

Varstvo in ohranjanje okolja

Pogoji za pridobitev sredstev:

- upravičenci do subvencije so fizične osebe s stalnim bivališčem v Občini Moravske Toplice
- sofinanciranje se uveljavlja na podlagi zahtevka (obrazec 07) in predloženega plačanega računa za opravljene kemične analize

Višina pomoči:

- sofinancira se do 50% cene kemične analize zemlje

NADALJEVANJE NA NASLEDNJI STRANI

Terme 3000

KMALU ZAČETEK GRADNJE ŠE TRETJEGA HOTELA

Za družbo Naravni park Terme 3000 iz Moravskih Toplic je zelo pomembno poslovno leto 2004. Družba od pomladi lanskega leta posluje pod okriljem Poslovnega sistema Sava Kranj. Glavni element Savine dejavnosti turizma, ki ga ta gorenjska družba razvija že več let, v tem delu države predstavlja skupina podjetij, ki se na trgu pojavljajo pod krovno blagovno znamko Panonske terme. Idejo je začela razvijati prav družba Terme 3000. Skupina turističnih podjetij v okviru Panonskih term – Terme 3000, Terme Lendava, Terme Ptuj in Zdravilišče Radenci – trenutno predstavlja že četrtno zdraviliškega turizma v Sloveniji.

V Termah 3000 so lani našeli 363.835 nočitev, kar je za dve odstotni točki več kot leto pred tem, v okviru Panonskih term pa je bilo nočitev za 744.610, kar pomeni 5-odstotno rast v primerjavi z letom 2003. Med vsemi štirimi družbami Panonskih term so najbolje poslovali v Moravskih Toplicah, saj so od 610,7 milijonov tolarjev neredirane čistega dobička dobro polovico ali 371 milijonov tolarjev ustvarili v Termah 3000. Družba Terme 3000 je realizirala prihodke od prodaje zdravstvenih storitev v višini 269,6 milijonov tolarjev, kar je za 6 odstotkov manj kot v letu 2003. Razlog za to je 3-mesečni izpad zaradi prenove centra Thermalium.

Med pomembne pridobitve investicijskih vlaganj družbe Terme 3000 v letu 2004 velja v prvi vrsti omeniti prenovo Wellness centra Thermalium. Vrednost del in opreme je bila 614,12 milijonov tolarjev. Dobrih 165 milijonov je bilo namenjenih še za

dokončanje zadnjega, 3. loka golfskega igrišča Livada, za opremo apartmajev v hotelu Ajda so odšteli nekaj več kot 42 milijonov tolarjev, za servisni objekt za komunalno 31,9 milijonov ter za različno drugo opremo 336,6 milijonov tolarjev.

Kot napovedujejo odgovorni, v družbi v letošnjem letu načrtujejo do 8-odstotno rast fizičnih in finančnih rezultatov, za 3,6 odstotkov pa naj bi se povečala tudi produktivnost. »V družbah skupine Terme 3000 tekoče spremljamo trende razvoja turistične dejavnosti, jih uvajamo v ponudbo na področju osnovnih sredstev in opreme kot tudi na področju storitev. Prav zaradi trendov in velike konkurence, ki nas obdaja, bomo v Panonskih termah v letu 2005 naložbam za razvoj namenili kar 4,1 milijarde tolarjev. V družbi Terme 3000 ugotavljamo, da v določenih obdobjih primanjkuje hotelskih posteljnih kapacitet, predvsem najvišjega kakovostnega nivoja. Zato je projekt izgradnje novega hotela s

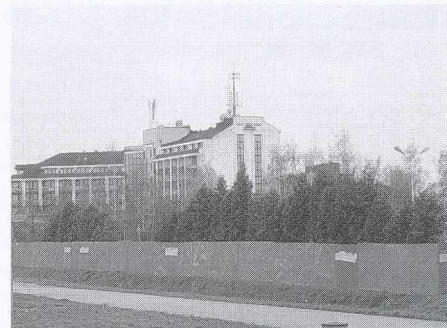

FOTO: Ludvik Svoboda

Gradbena ograja napoveduje začetek del.

petimi zvezdicami v polnem teku. Začetek gradnje predvidevamo že v aprilu in odprtje sredi leta 2006. Samo letos naj bi v izgradnjo hotela vložili dve milijardi tolarjev, za druge, manjše investicije, kot so posodobitev opreme, dograditev atrakcij v Termah 3000 in projekte varčevanja z energijo, pa bomo namenili še dodatnih 150 milijonov tolarjev,« je med drugim povedal glavni direktor Term 3000 Dušan Bencik.

Geza Grabar

X. Skupni pogoji

Pogoj za pridobitev finančnih intervencij so poravnane obveznosti do Občine Moravske Toplice, Krajevni skupnosti v Občini Moravske Toplice ter podjetij in zavodov, katerih ustanoviteljica je Občina Moravske Toplice.

Pri dodelitvi finančnih intervencij se upoštevajo še dodatna merila:

- da ima kmetija zastavljeno smer razvoja in ima zagotovljene naslednika v primeru, da je nosilec kmetijskega gospodarstva starejši od 65 let;

- do sedaj prejete različne občinske subvencije – subvencije obrestne mere ali garancije za kredite po razpisih ter poravnane obveznosti po teh kreditih.

Pri ukrepih pod točkami od III. do IX. se priznavajo računi, zahtevki za izplačilo in dokazila o plačilu, izstavljeni po 01.01.2005. Pri ukrepih pod točkami IV., V., VI., VIII. in IX. se izplačujejo samo zneski, večji od 5.000,00 SIT.

XI. Vsebina vloge

Vlagatelji, ki se prijavljajo za ukrepe pod točkami III. do IX. morajo vložiti vlogo oziroma izpolnjene predpisane obrazce in priložiti zahtevano dokumentacijo oziroma dokazila, ki so pod posameznim ukrepom navedeni v razpisu oziroma v razpisni dokumentaciji.

Obrazci vlog in razpisna dokumentacija so od začetka razpisa na voljo na Občinski upravi občine Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 3, 9226 Moravske Toplice.

Vse informacije v zvezi z razpisom se dobijo na Občinski upravi občine Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 3, 9226 Moravske Toplice, ali na tel. 02/538-15-06, kontaktna oseba Majda Lipič.

XII. Rok in način vložitve vloge

Rok za vložitev vloge je do izkoriščenosti sredstev oziroma najkasneje 30. 11. 2005.

Vloge se pošljejo s priporočeno pošto na naslov: Občina Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 3, 9226 Moravske Toplice, s pripisom »subvencije v kmetijstvu« oziroma se vložijo neposredno na Občinski upravi občine Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 3, 9226 Moravske Toplice.

XIII. Obravnava vlog

Vloge bo strokovna komisija obravnavala predvidoma vsak prvi teden v mesecu.

Komisija opravi strokovni pregled popolnih vlog ter jih oceni na podlagi pogojev in meril, ki so navedena v razpisu oziroma razpisni dokumentaciji. Na podlagi ocene vlog komisija pripravi predlog prejemnikov finančnih sredstev. O upravičenosti do dodelitve sredstev odloči župan s sklepom. O odločitvi bodo prosilci obveščeni v roku 15 dni po odločitvi.

Prepozno prispеле vloge se zavrže, neutemeljene pa zavrne. Vlagatelje nepopolnih vlog komisija v roku 8 dni od pregleda vlog pisno pozove, da jih dopolnijo. Rok dopolnitve je 10 dni od prejema poziva za dopolnitev. Nepopolne vloge, ki jih vlagatelj v navedenem roku ne dopolni, se zavrže, neustrezno dopolnjene vloge pa zavrne.

Zoper odločitev lahko vlagatelj vložijo pritožbo za preveritev utemeljenosti sklepa o dodelitvi sredstev na naslov Občine Moravske Toplice v roku 8 dni od prejema sklepa. Odločitev župana o pritožbi je dokončna. Prepozno vložene pritožbe se zavrže.

XIV. Poraba

Za namene iz točk od III. do IX. je obdobje subvencioniranja proračunsko leto 2005.

OBČINA MORAVSKE TOPLICE

TIC Moravske Toplice PRED NOVIM ZAČETKOM

Na 17. seji Občinskega sveta so se svetniki precej časa zadržali pri problematiki Turistično-informativnega centra (TIC) Moravske Toplice. To je zahteval najnovejši položaj, ki ga karakterizira kopica neprijaznih sporočil: v. d. direktorice Gita Sever je sporočila, da odstopa s položaja, vodstvo Avtobusnega podjetja je sporočilo, da izstopa iz soustanoviteljstva TIC, za poslovanje v lanskem letu se ugotavlja primanjkljaj sredstev v višini 2,9 mio SIT in če upoštevamo akumulirano izgubo iz prejšnjih let, je potrebno pokriti nekaj več kot 4 mio SIT izpada dohodka.

RAZLOGI SO ZNANI

Župan Franc Cipot je opozoril, da je Občina Moravske Toplice kot prva občina v Pomurju in med prvimi v Sloveniji leta 1996 ustanovila turistično pisarno (pozneje preimenovano v TIC) z nalogami spodbujanja in promocije turizma v občini, ki je hitro postala resnični center turističnih ponudnikov iz okolja. Ves čas je bil podarek na informacijski vlogi, vendar so se zavedali, da v turističnem okolju primanjkuje vrsta ponudnikov, zato je TIC začel s prodajo časopisov in revij, turističnih spominkov, izbrane literature, dobršen del dohodka je ustvarjala poslovalnica Lota. TIC je ves čas povečeval obseg dela z enakim številom zaposlenih v utesnjenih prostorih. Prelomni dogodki so se zgodili ob koncu leta 2003, ko je odstopila dotedanja vodja TIC-a, ko je Avtobusno podjetje (AP) Murska Sobota vstopilo v TIC z nakupom soustanoviteljskega deleža, ko se je TIC preselil v prostore AP na Kranjčevi ulici in je bila za vršilko dolžnosti direktorice imenovana Gita Sever iz turističnega podjetja Klas, ki deluje v okviru AP Murska Sobota.

Gita Sever je na seji Občinskega sveta izjavila, da sprejema očitek, da je bila pri delu TIC-a premalo prisotna (opravljala ga je s sedeža v Murski Soboti), in jasno pokazala na razloge za izgubo: visoka amortizacija (zaradi vlaganj v osnovna sredstva), najemina (TIC se je preselil v prostore Avtobusnega podjetja, za katere je plačeval najemnino) in izpad dohodka iz naslova javnih del (leta 2003 so s tega naslova pokrivali blizu 3 mio SIT stroškov dela, prav vse v poslovalnici Selo).

PROFITNA ALI NEPROFITNA DEJAVNOST TIC-a?

Predstavnika Term 3000, vodja komercialne Jože Vöröš in Slavko Fartelj, sta izrazila pripravljenost, da se Terme 3000 kot najmočnejši ponudnik nastanitvenih kapacitet aktivno vključijo v TIC (soustanoviteljstvo v višini turistične takse), zagotovijo prostor, zagotovijo človeka za vodenje centra ... Kot normalno stališče smemo označiti njihovo pričakovanje, da se izgu-

ba sanira v okviru dosedanjega soustanoviteljstva. TIC si zamišljajo kot center za turistično informiranje in promocijo, ki skrbi za nastope na sejmih, vodenje in izletništvo ..., vendar deluje na neprofitni osnovi, torej brez provizije.

Več svetnikov se ni strinjalo s takšnim statusom TIC-a (stališča sta najizraziteje izrazila Janez Škalič in Tibor Vöröš). Prepričani so, da ne more iti zgolj za promocijo, ampak je pomemben tudi finančni rezultat. J. Škalič je bil v svojih ugotovitvah veliko radikalnejši: TIC se je popolnoma izgubil, ne more nam biti v ponos, ni ga na internetu v okviru www.panon.si ... Pričakuje, da zaposleni v poslovalnici Selo vedo več povedati o zgodovini in pomenu rotunde ... V dosednji praksi je šlo za konflikt interesov: TIC ni pridobil dovoljenja za izletništvo tudi zato, ker je temu nasprotovala direktorica, da ne bi s tem konkuriral podjetju Klas v Murski Soboti ... AP je zahteval direktorsko mesto, zato mora nositi tudi odgovornost.

KAKO NAPREJ?

Župan Franc Cipot je že v izhodišču za razpravo nakazal dve možnosti prihodnje organizacije TIC; obveljala je varianta, da občina prevzame ustanoviteljstvo v celoti, z mnenji iz razprave se je dopolnil predlog, da se ustanovi novi upravni odbor TIC-a, v katerem bo imel ustanovitelj 4 člane, zaposleni v TIC in turistična društva po 1 člana, ponudniki pa 3 člane.

Sodelovanje TIC-a s Termami 3000 je strateškega pomena, zato bo TIC z njimi – in vsemu drugim ponudniki – podpisal pogodbo o medsebojnem sodelovanju in obveznostih.

Izgubo poslovanja iz lanskega in predhodnih let pokrije občina v breme proračuna 2005.

Župan kmalu pričakuje tudi spremembo zakona o turizmu, ki bo uzakonila prijavo gostov ob prihodu v turistični kraj, s čimer se realno lahko pričakuje več dohodka TIC iz turistične takse. Na »črno bivanje« gostov kot konstantno značilnost v zadnjih letih je opozarjal več drugih razpravljalcev.

Ludvik Sočič

Tudi naša občina na novem mediju

FILMSKA PREDSTAVITEV VINSKE CESTE IN KRAJINSKEGA PARKA

Čeprav je bila Vinsko-turistična cesta (VTC) Goričko v nacionalno mrežo omenjenih turističnih destinacij vključena šele po protestu tukajšnjih vinarjev, kmetijskih strokovnjakov in lokalnih politikov sredi 90. let, je na področju promocije med vsemi 21 tovrstnimi turističnimi cestami na Slovenskem naredila največ. Že leta 1999 so izdali večjezični katalog z bogatim seznamom in opisom ponudnikov ter zemljevidi mreže cest, ki je leta 2002 izšel še v ponatisu. Konec minulega meseca so očem javnosti predstavili še virtualni zemljevid VTC Goričko in filmsko predstavitev Krajinskega parka (KP) Goričko.

Nosilec več kot pet milijonov tolarjev vrednega projekta je družba za razvoj turizma Naša vas iz Mošćanec, poleg Ministrstva za okolje in prostor, ki je financiralo predstavitevni film KP Goričko, je s polovičnim deležem vrednosti projekta sodelovalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. S finančnimi vložki so sodelovale tudi lokalne skupnosti in v filmih predstavljeni ponudniki.

Nova predstavitev obsega kar devet filmov, dolgih do pet minut, v katerih so predstavljene občine, ki se razprostirajo na območju krajinskega parka. Od enajstih goriških občin se jih je vključilo devet in kar trideset ponudnikov gostinsko-turističnih storitev. Vsak se predstavlja z dveminutnim filmom, med njimi je tudi pet ponudnikov iz naše občine: Gostilna Bukovec, Vinogradniški center Goričko, Ivanovci, Penzion Sever, Rumičev breg, Moravske Toplice, Izletniška kmetija Sever, Suhi Vrh, Gostišče-penzion Šinjar iz Martjanec ter Turistična kmetija Flisar iz Moravskih Toplic.

Poleg tega je v Studiu Černi v Murski Soboti nastal še devetminutni film, v katerem je predstavljen krajinski park, zlasti njegove kulturne in naravne znamenitosti.

Virtualni zemljevid VTC Goričko in filmsko predstavitev KP Goričko bo mogoče ob računalniških terminalih v turističnih pisarnah pri Gradu na Goričkem in v Mošćancih najti tudi na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor, na spletnih straneh KP Goričko in na naslovu www.panon.si. Vsak ponudnik, ki je sodeloval v projektu, je za potrebe promocije dobil tudi svoje izvode filmov.

Geza Grabar

Določena ekonomska cena programov v vrtcih za leto 2005

ZAKAJ RAVNO 77.560,00 SIT?

Na 16. redni seji Občinskega sveta so svetniki sprejeli Sklep o določitvi ekonomske cene programov v javnem vzgojno-varstvenem zavodu Vrtci Občine Moravske Toplice. Ta v prvem členu določa, da »ekonomska cena programov za otroka v oddelkih 1. in 2. starostnega obdobja od 1. do 7. leta starosti znaša 77.560 SIT na otroka mesečno«. Sklep v drugem členu navaja, da je to osnova za izračun plačila staršev, ki ceno plačujejo »v skladu s pravilnikom o plačilih staršev«, in dodaja, da razliko do polne ekonomske cene pokriva občina. Sklep govori še o plačilih za dneve odsotnosti otrok in posebej za dneve odsotnosti otrok v juliju in avgustu ter nalaga zavodu Vrtci, da racionalno troši sredstva, za nadzor nad porabo proračunskih sredstev pa določa občinsko upravo in nadzorni odbor.

Občinska uprava je na osnovi predloga zavoda Vrtci Občine Moravske Toplice (Vrtci OMT) pripravila obrazložitev k predlaganemu sklepu o ekonomski ceni. Preglejmo elemente in skušajmo na osnovi obeh gradiv odgovoriti na vprašanje iz naslova: Zakaj prav 77.560 tolarjev?

ANATOMIJA CENE: STROŠKI

Na podlagi Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen programov so Vrtci OMT izračunali ceno programov po posameznih elementih, ki so: stroški dela, stroški materiala in storitev, stroški živil.

V **stroških dela** so upoštewane bruto plače, prispevki in davki na plače, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, regres za letni dopust, povračilo stroškov prehrane, povračilo stroškov prevoza na delo, jubilejne nagrade in druga sredstva skupne porabe po planu za leto 2005 za delavce, ki so dejansko zaposleni v zavodu in so določeni v sistemizaciji za šolsko leto 2004/2005. V Lipnici smo o tem že pisali, zato na kratko ponovimo, da gre za 27,10 zaposlenih (ravnateljica, 11 vzgojiteljic, 6,5 pomočnic vzgojiteljic, kuhar, 5,25 sestavljeno delovno mesto, vzdrževalec zgradb in okolice, administrativna delavka in 0,35 finančne delavke).

Stroški materiala in storitev so:

- Funkcionalni stroški objektov: ogrevanje, elektrika, plin, voda, komunalne storitve, čiščenje prostorov, tekoče vzdrževanje prostorov in opreme, zavarovalne premije, uporaba in vzdrževanje vozila za prevoz hrane in drugo (investicije niso vključene, saj se zagotavljajo iz občinskega proračuna).
- Funkcionalni stroški osnovne dejavnosti: didaktična sredstva in igrače, stalno strokovno izpopolnjevanje, obvezne zdravstvene storitve in varstvo pri delu, hišno perilo, pisarniško poslovanje (pisarniški material, stroški plačilnega prometa, časopisi, revije, telefonske storitve ...), drobni inventar in drugo.

Stroški živil za otroke se pri izračunu cene določijo na podlagi števila obrokov. V sedaj veljavnih cenah je znesek živil na otroka izračunan enotno za vse programe in znaša 5.540 SIT po otroku na mesec.

KONKRETNO: STROŠKI V LETU 2005

Stroški dela (zavod jih je natančno razčlenil) bodo v letu 2005 znašali 121.655.000 SIT, stroški materiala in storitev 12.604.000 SIT in stroški živil za otroke 8.640.000 SIT. Zbir vseh stroškov je torej 142.899.000 SIT. Ker Ministrstvo za šolstvo in šport pokriva 7.200.000 SIT (oziroma 600.000 SIT mesečno) kot stroške narodnosti, se v ekonomsko ceno vključuje 135.699.000 SIT stroškov oziroma (11.309.000 SIT na mesec). Ko vrednost razdelimo na 130 otrok, dobimo znesek 86.994 SIT na otroka (81.454 SIT iz stroškov dela, materiala in storitev ter živila v višini 5.540 SIT na otroka).

Zakaj torej v predlogu za ekonomsko ceno stroškov zavoda Vrtci OMT 77.560 in ne 86.994 SIT?

Do konca lanskega leta je ekonomska cena znašala 70.510 SIT. (Cena na podlagi dejanskih stroškov v letu 2003 je bila 79.808 SIT po otroku na mesec.) Že omenjeni Pravilnik o metodologiji določa postopno uveljavljanje cene, zato jo je možno povečati le za 10 % za obdobje 1. januar – 31. december 2005, ne glede na konkreten izračun cene na osnovi metodologije (ta je višja kar za 23,3 % od veljavne ekonomske cene). Zavod Vrtci OMT je torej predlagal dopustno povečanje ekonomske cene za 10 % (nova vrednost: 77.560 SIT) in tak predlog je svetnikom posredovala tudi občinska uprava.

Občinska uprava ob tem ugotavlja, da bo potrebna prilagoditev na področju zaposlovanja v vrtcih. Spremljati bo potrebno gibanje števila otrok v vrtcih in sorazmerno zmanjšati število zaposlenih. Število otrok, vključenih v programe vrtca, se je namreč zaradi uveljavitve devetletne osnovne šole zmanjšalo s 168 pred letom 2003 na 136 otrok v mesecu septembru 2003. Izračun za šolsko leto 2004/2005 upošteva le 130 vpisanih otrok.

FINANČNE OBVEZNOSTI OBČINE

Starši plačajo največ 80 % ekonomske cene, preostalih 20 % cene za slehernega otroka pokriva občina. Občina pokriva tudi razliko med pla-

čili staršev in 80 % ekonomske cene programa. V breme občinskega proračuna gre tudi dodatna subvencija za otroka do največ 80.000 SIT.

V skladu z Zakonom o vrtcih in Pravilnikom o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih mora občina prav tako zagotoviti dodatna sredstva, če število otrok ne dosega najvišjega normativa. Za našo občino to konkretno pomeni cca 3,2 mio SIT na mesec dodatnih sredstev za 32 otrok, saj so le oddelki v Moravskih Toplicah in Martjancih polno zasedeni.

Iz proračunskih postavk je razvidno, da Občina Moravske Toplice v proračunu za leto 2005 za predšolsko vzgojo namenila nekaj več kot 150 milijonov tolarjev: 148 mio SIT ali 860.000 SIT po otroku za delovanje vrtcev in 2,31 mio SIT za investicijsko vzdrževanje. Iz predvidenih 148 mio SIT bo občina krila tudi razlike v ekonomski ceni vrtcev v drugih občinah.

FINANČNE OBVEZNOSTI STARŠEV

Po Pravilniku o plačilih staršev višino plačila staršem določi občina na podlagi lestvice, ki starše razvršča v razrede glede na bruto mesečni dohodek na družinskega člana v primerjavi s povprečno bruto plačo na zaposlenega v RS in premoženje družine.

Starši, ki po predpisih o socialnem varstvu prejemajo denarno socialno pomoč, so oproščeni plačila vrtca. Drugi plačujejo od 10 do 80 % ekonomske cene glede na dohodkovni razred. Lestvica za plačila staršev na podlagi nove ekonomske cene je naslednja:

Plačilni razred	Dohodkovni razred	Plačilo v % od cene	Predlagana cena 77.560,00
I.	do 25 %	10 %	7.756,00
II.	nad 25 % do 35 %	20 %	15.512,00
III.	nad 35 % do 45 %	30 %	23.268,00
IV.	nad 45 % do 55 %	40 %	31.024,00
V.	nad 55 % do 70 %	50 %	38.780,00
VI.	nad 70 % do 90 %	60 %	46.536,00
VII.	nad 90 % do 110 %	70 %	54.292,00
VIII.	nad 110 %	80 %	62.048,00

Trenutna razporeditev otrok v plačne razrede (mesec februar 2005):

Mesečni dohodek na druž. člana 2003	Plačilo v % od cene programa	Število otrok	Delež
	brezplačno	17	13
do 63.300,00	10	47	37
do 88.620,00	20	31	24
do 113.940,00	30	12	9
do 139.260,00	40	13	10
do 177.240,00	50	5	4
do 227.880,00	60	1	1
do 278.520,00	70	2	2
nad 278.520,00	80	0	0
SKUPAJ		128	100

Iz razpredelnice izhaja, da je povprečni prispevek staršev 14.178,00 SIT. Kar 90 staršev vseh otrok plačuje na osnovi mesečnega dohodka na družinskega člana družine v letu 2003 do 30 % prispevka, 21 staršev pa od 40 % do 80 %. Največ staršev plačuje 10 % prispevka ekonomske cene, kar trenutno znaša 7.756,00 SIT. 17 otrok je v vrtcu vključenih brezplačno.

Za primerjavo povejmo, da so bili lani po podatkih o mesečnih dohodkih za leto poprej (2002) starši 18 otrok oproščeni plačila, največ (52) jih je plačalo 10 % prispevka, kar je takrat znašalo 7.051 SIT, 91 staršev otrok je plačevalo do 30 % prispevka, 18 staršev od 40 do 60 %, 70 % nobeden, 80 % le eden. Povprečni prispevek staršev za oskrbo otroka je bil 13.000,00 SIT.

Ludvik Sočić

ANALIZA PROMETNIH NESREČ NA OBMOČJU OBČINE MORAVSKE TOPLICE ZA LETO 2004

Leta 2004 je Občinski svet sprejel »Program prometne varnosti« v Občini Moravske Toplice (program smo objavili v 50. številki Lipnice – op. ur). Izdelan je bil na podlagi Nacionalnega programa za zmanjšanje števila prometnih nesreč. V programu so za zmanjšanje prometnih prekrškov, ki so potem tudi posledica prometnih nesreč, imenovani nosilci, ki bi naj prek svojih aktivnosti vplivali na zmanjšanje prometnih nesreč (osveščanje posameznih kategorij udeležencev v prometu). Mislim, da je zelo pohvalno, da se cela vrsta organizacij vključuje v proces vzgoje in opozarjanje udeležencev cestnega prometa.

Naša želja pa je, da tudi vsi drugi občani, udeleženci cestnega prometa, prispevajo svoj delež, da se bo zmanjšalo število prometnih nesreč na naših cestah. To bi pomenilo večjo varnost za vse, ki smo vključeni v ta gosti cestni promet. Psihologi pravijo, da je pravilna vožnja samo vožnja v skladu s prometno etiko.

Osnovna etična načela varne vožnje od nas zahtevajo, da:

- hitrost vedno prilagodimo gostoti prometa in stanju voziča,
- dosledno spoštujemo vse prometne predpise,
- nikoli ne vozimo po zaužitju alkoholnih pijač,
- pri vožnji pozorno spremljamo prometne razmere (vzratno ogledalo),
- smo pozorni do pešcev in kolesarjev (posebej otrok),
- drugim omogočimo vključevanje v promet,
- predvidevamo namere drugih voznikov (udeležencev prometa),
- če se le da, popravljamo napake drugih,
- izogibamo se situacijam, da bi ovirali promet,
- upoštevamo varnostno razdaljo,
- pravočasno in dosledno obveščamo druge o svojih namerah,
- izogibamo se tekmovanju na cesti,
- izogibamo se, če je le možno, cest s pregostim prometom,
- nikoli naglo ne zavijamo,
- pravočasno zasenčimo dolge luči,
- nikoli ne vozimo zaspani ali utrujeni,
- skrbimo, da bo naše vozilo v dobrem tehničnem stanju.

Vedenje in doživljanje ljudi v prometu zameja še druge razsežnosti. Navedeno je le nekaj osnovnih etičnih načel, ki bi jih res morali upoštevati. Držali naj bi se osnovne trditve, da je dober voznik tisti, ki je tudi dober tovariš. To pomeni, da se zaveda, da cesta ni samo njegova, ampak od vseh, ki tudi pričakujejo, da jih bodo drugi upoštevali.

Spoštovani! Upam, da bomo vsi skrbeli za to, da bi se res držali teh osnovnih etičnih načel in dosegli, kar si verjetno tudi želimo: da ne bi bili povzročitelji prometnih nesreč in bi se izognili tem strašnim tragedijam, ki imajo za posledice telesne poškodbe ali celo smrt.

Franc Čani, predsednik Sveta za preventivo in varnost Občine Moravske Toplice

I. PROMETNE NESREČE NA OBMOČJU OBČINE MORAVSKE TOPLICE

Območje cestnega prometa	Smrtni izid	Telesna poškodba	Materialna škoda	Skupaj
İvanci-Filovci-Bogojina-Bukovnica	2003: 0 2004: 2	2003: 4 2004: 4	2003: 17 2004: 9	2003: 21 2004: 15
Noršinci-Martjanci-Sebeborci-Andrejci-Krnci	2003: 0 2004: 1	2003: 21 2004: 24	2003: 69 2004: 42	2003: 90 2004: 67
M. Toplice-Suhi Vrh-Vučja Gomila	2003: 0 2004: 0	2003: 4 2004: 6	2003: 16 2004: 12	2003: 20 2004: 18
Čikečka vas-Selo-Prosenjakovci-Fokovci-Ivanovci	2003: 0 2004: 0	2003: 1 2004: 3	2003: 6 2004: 9	2003: 7 2004: 12
Tešanovci-Mlajtinci-Lukačevci	2003: 1 2004: 0	2003: 4 2004: 3	2003: 6 2004: 9	2003: 11 2004: 12
Skupaj na cestah Občine Moravske Toplice	2003: 1 2004: 3	2003: 34 2004: 40	2003: 114 2004: 81	2003: 149 2004: 124

Iz tabele je razvidno, da se je v letu 2004 v naši občini pripetilo 124 prometnih nesreč, kar je v primerjavi s predhodnim letom 25 nesreč manj. Več prometnih nesreč je bilo, na žalost, s smrtnim izidom (3) in tudi s telesno poškodbo (40). To pomeni, da so bile posledice prometnih nesreč znatno hujske kot v letu 2003.

II. POSLEDICE PROMETNIH NESREČ

Območje cestnega prometa	Smrtni izid	Huda telesna poškodba	Lahka telesna poškodba	Brez poškodb
İvanci-Filovci-Bogojina-Bukovnica	2003: 0 2004: 2	2003: 0 2004: 2	2003: 5 2004: 3	2003: 28 2004: 17
Noršinci-Martjanci-Sebeborci-Andrejci-Krnci	2003: 0 2004: 1	2003: 2 2004: 2	2003: 27 2004: 33	2003: 131 2004: 94
M. Toplice-Suhi Vrh-Vučja Gomila	2003: 0 2004: 0	2003: 1 2004: 0	2003: 5 2004: 8	2003: 29 2004: 21
Čikečka vas-Selo-Prosenjakovci-Fokovci-Ivanovci	2003: 0 2004: 0	2003: 1 2004: 0	2003: 1 2004: 2	2003: 7 2004: 14
Tešanovci-Mlajtinci-Lukačevci	2003: 1 2004: 0	2003: 1 2004: 1	2003: 3 2004: 2	2003: 4 2004: 9
Skupaj na cestah Občine Moravske Toplice	2003: 1 2004: 3	2003: 5 2004: 5	2003: 41 2004: 48	2003: 199 2004: 155

Po podatkih, ki jih imamo, so vzroki prometnih nesreč identični kot v letu 2003, in sicer: nepravilni premiki z vozilom, neprilagojena hitrost vožnje, nepravilna stran in smer vožnje, neupoštevanje pravil o prednosti, neustrezna varnostna razdalja.

PROGRAM DELA SPV ZA LETO 2005

Komisija za tehnično ureditev prometa

1. Tehnično stanje občinskih cest
2. Analiza prometne varnosti v letu 2004
3. Program za izboljšanje prometne varnosti za pešce, kolesarje in mlade voznike
4. Preventivne akcije »Stopimo iz teme«
5. Skupne akcije »Alkohol v prometu« in »Natakar, taksi prosim«
6. Preventivna akcija – dopolnilno izobraževanje občanov
7. Obveščanje občanov o izvajanju akcij SPV
8. Izvedba tradicionalnega tekmovanja »Vse za varnost v cestnem prometu«

Komisija za delo s šolsko mladino

1. Organizacija posvetovanja z mentorji in ravnateljci OŠ na temo prometna vzgoja na osnovnih šolah
2. Načrti za varne poti učencev v šolo
3. Priprave in izvajanje kolesarskih izpitov na OŠ
4. Priprava in izvedba tekmovanja »Kaj veš o prometu«
5. Akcija »Prvi šolski dnevi«
6. »Teden varnosti otrok v prometu« – izvedba in zaključek
7. Šolska prometna akcija »Bodi previden v cestnem prometu«

Ob Svetovnem dnevu Civilne zaščite PRIZNANJE TUDI AKTIVISTOM CZ IZ NAŠE OBČINE

V začetku marca je v prostorih gasilskega doma na Cankovi potekala letošnja regijska prireditev ob 1. marcu, svetovnem dnevu Civilne zaščite, ki jo je pripravil Štab Civilne zaščite za Pomurje v sodelovanju z OŠ Cankova. Ob tej priložnosti so podelili priznanja in nagrade Civilne zaščite ter razglasili rezultate regijskega natečaja za najboljša literarna in likovna dela na temo *Naravne in druge nesreče – Potres*. Na 8. natečaj je prispelo 210 izdelkov 214 avtorjev, 178 likovnih ter 36 literarnih del. Sodelovalo je torej 27 šol in vrtec z obeh bregov reke Mure, kakor tudi 17 šol (44 likovnih del) iz sosednje Republike Hrvaške in Republike Madžarske. Malčke in šolarje je k delu spodbudilo 84 slovenskih mentorjev ter 22 mentorjev v tujini. Najboljša dela učencev so bila tudi razstavljena.

Po pozdravnem nagovoru župana Občine Cankova Draga Vogrinciča in ravnateljice OŠ Cankova Jolande Maruško je zbrane pozdravil član štaba Civilne zaščite Republike Slovenije Milan Lampret, ki je skupaj s poveljnikom Civilne zaščite za Pomurje Martinom Smodišem razdelil priznanja in nagrade. Plaketo Civilne zaščite (najvišje priznanje CZ v Sloveniji) za posebne zasluge in izjemne uspehe pri zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja, kulturne dediščine ter varovanja okolja ob naravnih in drugih nesrečah je prejel Stanislav Hurnjadi iz Ljutomera; zlata znaka CZ za posebne zasluge in izjemen prispevek pri razvijanju in krepitvi varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami sta prejela župan Občine Hodoš Ludvik Orban in Mirko Sankovič iz Lendave; srebrne znake CZ za posebne zasluge in izjemen prispevek pri razvijanju in krepitvi varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so prejeli: Slavko Škerlak iz Sebeborec, Ljudmila Pelc iz Gornje Radgone, PGD Markišavci, PGD Stara Nova vas, PGD Murski Petrovci in PGD Fiksinci; bronaste znake CZ za požrtvovalno in uspešno opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči pa so prejeli: Aleksander Budja iz Puconec, Marjeta Erdela s Plitvičkega vrha, Štefan Jančarič iz Noršinec, Štefan Kuhar iz Moravskih Toplic, Stanislav Wolf iz Krašč ter Osnovna šola Štefan Kuhar-Bojan iz Puconec.

V bogatem kulturnem programu so sodelovali mladinski pevski zbor, recitatorke in dekljiška folklorna skupina Osnovne šole Cankova. Poveljnik Civilne zaščite za Pomurje Martin Smodiš je sporočil, da je najboljša šola v Pomurju na področju CZ v tem šolskem letu Osnovna šola Cankova, najboljši vrtec pa enota gornjeradgonskega vrta v Apačah.

Filip Matko

PRIDRUŽI SE NAM SLOVENSKA VOJSKA – ŽIVLJENJSKI IZZIV

V zadnjih letih so bile sprejete za Slovensko vojsko (SV) pomembne odločitve, ki narekujejo preoblikovanje SV iz naborniške v poklicno in profesionalno vojsko. Oktobra 2003 je usposabljanje zaključila zadnja generacija vojakov na obveznem služenju vojaškega roka. Med tem časom pa v SV potekajo številne aktivnosti, ki so usmerjene v oblikovanje poklicne in profesionalne vojske. Velike in korenite spremembe nastajajo predvsem na kadrovskem področju. Vojske nabornike bodo v naslednjih letih zamenjali **poklicni vojaki, pogodbeni pripadniki rezervne sestave in vojaki na prostovoljnem služenju vojaškega roka**.

TUDI VI LAHKO POSTANETE VOJAK SLOVENSKE VOJSKE.

Ste kdaj razmišljali, da bi postali poklicni vojak SV? Vas zanima dinamično in izživovno polno delo?

Če ste državljan Republike Slovenije, imate ustrezne zdravstvene in psihofizične sposobnosti, ste praviloma stari do 25 let, imate najmanj IV. ali V. stopnjo splošne izobrazbe, ste nekažnovani in za vas ni varnostnega zadržka, niste pa niti član nobene politične stranke, **izpolnjujete pogoje za zaposlitev v SV**.

V Slovenski vojski lahko uresničite svoj življenjski izziv in naredite poklicno kariero, lahko pa samo začasno (za pet let) rešite problem brezposelnosti in si izboljšate socialni položaj. **Slovenska vojska vam omogoča** pogodbeno zaposlitev do pet let z možnostjo podaljšanja, dodatno pokojninsko zavarovanje, 24-urno nezgodno zavarovanje, izobraževanje doma in v tujini, vodeno karierno pot, dinamično delo, usklajen in motiviran kolektiv, upravljanje s sodobno vojaško opremo in oborožitvijo, udeležbo v mirovni operacijah po svetu, sodelovanje na vojaških vajah s tujimi oboroženimi silami, nadgrajevanje osebnega znanja in psihofizične pripravljenosti ter primerno socialno varnost.

KOT POGODBENI PRIPADNIKI SLOVENSKE VOJSKE lahko prostovoljno sodelujejo moški in ženske od dopolnjenega 18. leta starosti do koledarsko dopolnjenega 40. leta ženske in 50. leta moški oz. 60. leta častniki. Pogodbeni pripadnik SV lahko postanete, če izpolnjujete naslednje pogoje: ste državljan Republike Slovenije, ste v vojaški evidenci, vam ni bila priznana pravica do ugovora vesti, ste ustrezno stari, imate najmanj IV. stopnjo izobrazbe, niste zaposleni ali se ne izobražujete v tujini, niste prednostno razporejeni na delovno dolžnost ali niste oseba, ki se ne razporeja na obrambne dolžnosti in niste bili kaznovani. Kandidati z Ministrstvom za obrambo R Slovenije sklenejo pisno pogodbo o opravljanju vojaške službe v rezervni sestavi.

Kot pogodbenemu pripadniku vam SV nudi naslednje poklicne izzive in ugodnosti: plačilo za pripravljenost vpoklica, plačilo za udeležbo na usposabljanjih, nadomestilo plače za čas usposabljanja, plačilo za opravljanje vojaške službe v miru, izrednih razmerah in vojnem stanju, prenočišče, prehrano in povračilo stroškov prevoza, nezgodno zavarovanje, dodatek za stalnost, nujno pravno pomoč, napredovanje v vojaški strukturi ter izobraževanje doma in v tujini. Kot pogodbeni pripadnik SV tako skupno prejmete (za 30 dni usposabljanja na leto) od okrog 400.000 tolarjev (vojak) do 470.000 tolarjev (častnik).

PROSTOVOLJNO SLUŽENJE VOJAŠKEGA ROKA je služenje na podlagi prostovoljne odločitve kandidata ali kandidatke. Z izbranimi kandidati in kandidatkami Ministrstvo za obrambo R Slovenije sklene pogodbo o prostovoljnem služenju vojaškega roka. Služenje traja tri mesece in se izvaja v vojašnicah v Murski Soboti, Bohinjski Beli, Novem mestu in Postojni. Vojašnico, v kateri bi želeli prostovoljno služiti vojaški rok, si sami izberete sami.

Kdo se lahko prijavi za prostovoljno služenje vojaškega roka?

Za prostovoljno služenje vojaškega roka se lahko prijavijo fantje in dekleta, stari od 18 do 27, ki še niso odslužili vojaškega roka, so zdravstveno sposobni za vojaško službo in nimajo priznane pravice do ugovora vesti vojaški dolžnosti.

Kaj boste pridobili?

Na prostovoljnem služenju vojaškega roka boste pridobili nova znanja in izkušnje, sklenili nova prijateljstva, izboljšali svojo psihofizično pripravljenost, imeli pa boste tudi (ob izpolnjevanju ostalih pogojev) prednost pri zaposlitvi v SV in pri opravljanju vojaške službe v prostovoljni rezervi. Med prostovoljnim služenjem boste zdravstveno in nezgodno zavarovani, služenje pa se vam bo vstelo v pokojninsko dobo. Zagotovljeno vam bo prenočišče, prehrana, povračilo stroškov prevoza in nujna pravna pomoč. Med služenjem pa boste dobivali tudi denarne prejemke, ki v treh mesecih služenja znašajo skupaj 140 % minimalne plače, to je okrog 165.000 tolarjev.

VSE DODATNE INFORMACIJE, OBRAZCE IN POMOČ PRI IZPOLNJEVANJU VLOG DOBITE PRI SKUPINI ZA PRIDOBIVANJE KADRA MURSKA SOBOTA
Vojašnica Murska Sobota, Kopaljška 4, 9000 Murska Sobota
telefon: 02 / 531 10 48, interno 215

ALI V PISARNAH IZPOSTAVE ZA OBRAMBO V MURSKI SOBOTI, LENDAVI, GORNJI RADGONI IN LJUTOMERU

INFORMACIJE DOBITE TUDI NA BREZPLAČNI TELEFONSKI ŠTEVILKI 080 13 22 TER NA SPLETNI STRANI <http://www.mors.si>
naborna. pisarna mors.si

Društvo upokojencev Moravske Toplice

UPOKOJENCI S STARIM (NOVIM) VODSTVOM

Občni zbor Društva upokojencev (DU) Moravske Toplice v Motvarjevcih je bil volilni. Za predsednika je bil izmed dveh kandidatov ponovno izvoljen Rajko Janjić iz Prosenjakovec, v upravni odbor društva pa so bili izvoljeni: Karel Mekicar, Pavel Horvat, Štefan Gomboc, Frida Nemeč, Jože Reček, Terezija Gergorič, Martina Lihtevalner, Karel Kolmanič in Marija Kerčmar. Društvo ima tudi novi nadzorni odbor in disciplinsko komisijo. Med upokojenci iz moravskotopliške občine se je mudil Mirko Lebarič, predsednik Pokrajinske zveze društev upokojencev za Pomurje.

Predsednik Rajko Janjić je v poročilu ugotovil, da je bilo društvo v preteklem letu zelo aktivno. Glavna skrb je bila namenjena članom, ki jih je po zadnjih podatkih že 713. Odkar so pred dvema letoma dobili društvene prostore v vaško-gasilskem domu v Tešanovcih, se lažje srečujejo. Poleg treh izletov (po Goričkem, v Bratislavo in po Štajerskem) so tudi v letu 2004 izvedli akcijo *Moj dom lepo in urejen*, na katero se je

prijavilo kar 17 družin. Pripravili so še dva kulturna večera (v Bogojini in Vučji Gomili), v Prosenjakovcih pa prvo srečanje kulturnih društev iz občine. Za njimi je tudi tradicionalni Martinov ples. V okviru društva že več let uspešno deluje ženski pevski zbor Marjetice, ki je imel lani kar deset nastopov v občini in zunaj nje. Društveno delovanje sta tudi lani finančno podprla občina in občinska madžarska narodna samoupravna skupnost.

V okviru društva delujejo štiri komisije: komisijo za socialo vodi Karel Mekicar, za izlete Jože Reček, za ekologijo Olga Gutman in za kulturo oziroma pevski zbor Štefan Zelko.

Mirko Lebarič je pohvalil njihovo delo in zbrane seznanil, da bo srečanje upokojen-

skih pevskih zborov predvidoma v Krogu, septembra pa bo na nivoju regije organizirana tudi likovna razstava. Spomnil je, da bo potrebno razmisliti tudi o organiziranju pomoči bolnim članom.

In kaj čaka društvo v letošnjem letu? V jesenskih mesecih bo na sporedu občinsko srečanje kulturnih društev, spomladi in jeseni načrtujejo troje izletov, društveno srečanje do maja, pozimi pa predavanja o zdravju. Sodelovanje pevskega zbora na prireditvah je načrtovano za celo leto. Izpeljali bodo še tradicionalno akcijo *Moj dom lepo urejen* ter Martinov ples. Vse leto bodo obiskovali bolne člane, ob koncu leta pa še jubilate. Načrtujejo tudi pripravo samostojnega kulturnega večera na Madžarskem.

Geza Grabar

Občinska gasilska zveza Moravske Toplice
ŠTEFAN KUHAR PREDSEDNIK,
JOŽE ČARNI POVELJNIK

Občni zbor Občinske gasilske zveze (OGZ) Moravske Toplice je prinesel pričakovani razplet. Potem ko je predsednik Slavko Škerlak iz PGD Sebeborci zaradi velikega obsega drugih obveznosti, med drugim tudi podiplomskega študija, po sedmih letih predsedovanja predčasno predal mandat, dosedanji poveljnik Štefan Kuhar iz PGD Moravske Toplice pa zaradi predpisane starostne meje več ni mogel opravljati operativnih nalog v gasilstvu, je v najozjem vodstvu OGZ prišlo do sprememb.

Dosedanji predsednik, ki je zvezo vodil vse od njene ustanovitve leta 1998, se je vsem udeležencem občnega zbora, predvsem pa vsem gasilcem prostovoljnih gasilskih društev iz občine Moravske Toplice, zahvalil za opravljeno delo in za vso pomoč, ki so jo nudili OGZ in njemu kot predsedniku. Kot je dejal, so s skupnimi močmi prispevali k razvoju in ugledu gasilstva v občini, pa tudi širše. Prav tako je čestital novemu predsedniku in poveljniku in jima zaželel uspešno delo še naprej.

Na dobro sodelovanje in še uspešnejše delo pa računata tudi novoizvoljena, ki sta dobila soglasno podporo vseh 25 (od 27) zbranih predstavnikov prostovoljnih gasilskih društev.

Jože Čarni prihaja iz PGD Kančevci.

O vsebini zbora in zastavljenih ciljih zveze bomo obširneje poročali v naslednji številki Lipnice.

Geza Grabar

Tešanovci

SPOMENIK JOŽEFU BENKU

Že sredi lanskega leta se je na občinskem svetu izoblikoval predlog, da se ob 60-letnici usmrtnice postavi spominsko obeležje industrialcu Jožefu (Josipu) Benku v njegovem rojstnem kraju (rojen 3. julija 1889 v Tešanovcih, umrl 15. junija 1945 v Murski Soboti).

Slovesno odkritje spomenika bo potekalo v okviru letošnjega občinskega praznika v začetku septembra, spremljal pa ga bo simpozij, na katerem bodo zgodovinarji in drugi udeleženci skušali vsestransko osvetliti osebnost in delo J. Benka, gospodarske, politične in družbene razmere, ki so spremljale njegov gospodarski vzpon pred drugo svetovno vojno, ko se je uveljavil kot hotelir in ustanovitelj banke, predvsem pa kot lastnik najsoodnejše mesnopredelovalne industrije, njegovo politično delovanje (med drugim je bil poslanec narodne skupščine in soboški župan), njegovo medvojno delovanje in nesrečno usmrtnico kmalu po koncu vojne, pa tudi široko paleto dejavnosti, ki jim je namenjal svojo energijo in svoja sredstva (deloval je kot inšpektor Evangelicanske cerkve, predsednik gasilske organizacije, v lovski organizaciji, kot podpornik šolstva, kulture, športa ...).

Ludvik Sočič

Bukovnica

V SPOMIN PADLEMU BORCU

Delegacije območnih združenj borcev in udeležencev NOB iz Lendave in Murske Sobotice ter domicilnega odbora Prekmurske čete in Prekmurske brigade so se zadnji dan februarja v »Berekih« s cvetjem in svečami poklonili spominu na Jožka Talanija-Janeza, aktivista Osvobodilne fronte in borca 1. prekmurske partizanske čete, ki je pred 60. leti tam izgubil mlado življenje.

Jožko Talanyi se je rodil 19. marca 1922 v Križevcih v Prekmurju. Novembra 1943 je postal član Okrožnega odbora OF za ljutomersko-radgonsko območje, po ustanovitvi Okrožnega komiteja SKOJ za ljutomersko-radgonsko območje je postal njegov sekretar. 24. decembra 1944 je prišel v Prekmurje v skupini Frančka Majcna, člana Pokrajinskega odbora OF, in Filipa Korošca-Bora, poznejšega komandirja 1. prekmurske partizanske čete. Zadnji dan februarja 1945 je odšel na teren s patroljo soborcev (Franček Majcen, Štefan Sreš, Štefan Zelenko in Štefan Bakan). Ko so se iz Bogojine, kjer so prevzeli tudi sanitetni material, vračali v taborišče čete v Voglerjevi koči v Motvarjevskem gozdu (spomnimo se: tam je bila 2. januarja 1945 ustanovljena 1. prekmurska partizanska četa), so na gozdni jasi, imenovani »Bereki«, naleteli na madžarsko zasedo. V spopadu je bil smrtno zadet Jožko Talanyi-Janez. Truplo so naslednji dan madžarski okupatorji odpeljali na pokopališče v Dobrovniku, ga skrutili in zasmehovali ter pokopali. Po 2. svetovni vojni so posmrtno ostanke Jožka Talanija-Janeza prekopali in prenesli na murskosoboško pokopališče.

Filip Matko

Štefan Kuhar in Jože Čarni.

ZBIRANJE KOSOVNIH ODPADKOV V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

od 6. do 17. maja 2005

ZBIRANJE KOSOVNIH ODPADKOV (stari štedilniki, pralni stroji, staro pohištvo ...).

Odvoz bo potekal po naslednjem urniku:

PETEK, 06. 05. 2005

Moravske Toplice, Suhi Vrh

PONEDELJEK, 09. 05. 2005

Tešanovci, Martjanci, Norsinci

TOREK, 10. 05. 2005

Mlajtinci, Lukačevci, Ivanci, Sebeborci

SREDA, 11. 05. 2005

Krnci, Ivanovci, Andrejci, Fokovci, Selo

ČETRTEK, 12. 05. 2005

Prosenjakovci, Motvarjevci, Pordašinci, Čikečka vas, Bukovnica

PETEK, 13. 05. 2005

Vučja Gomila, Berkovci, Ivanjševci, Kančevci

PONEDELJEK, 16. 05. 2005

Lončarovci, Ratkovci, Središče

TOREK, 17. 05. 2005

Bogojina, Filovci

Razrezanih avtomobilov in gum s platišči ne odvažamo.

Gospodinjstva v omenjenih vaseh prosimo, da KOSOVNE ODPADKE ZJUTRAJ, NA DAN ODVOZA, POSTAVIJO na rob cestišča. Na goričkem delu prosimo gospodinjstva, da kosovne odpadke odložite na rob glavne ceste.

Zbiranje kosovnih odpadkov je za gospodinjstva brezplačno.

Če imate vprašanja glede odvoza KOSOVNIH ODPADKOV, nas pokličite po telefonu številka 521 37 20.

SAUBERMACHER&KOMUNALA Murska Sobota
in
OBČINA MORAVSKE TOPLICE

Zbirni center v Puconcih PREMALO IZKORIŠČENA MOŽNOST

Na začetku januarja 2004 je na odlagališču za nenevarne odpadke v Puconcih začel obratovati zbirni center za ločeno zbiranje frakcij, kjer lahko brez plačila oddajo odpadne snovi tudi občani z območja občine Moravske Toplice. Center je objavil poročilo za leto 2004, v katerem ugotavlja, da ga občani premalo uporabljajo.

Zbirno poročilo namreč ugotavlja, da ga je v letu 2004 obiskalo (le) 31 občanov iz občine, ki so oddali 23,1 m³ odpadnih snovi, največ kovin (6.620 kg) in kosovnih odpadkov (5.640 kg), manj stekla (1.860 kg) in lesa (1.120 kg), niso pa zabeležili, da bi naši občani v zbirnem centru oddali papir, plastiko, električne in elektronske naprave. Analiza nadalje ugotavlja, da se je največ občanov (9) v zbirnem centru oglasilo v septembru in oddalo 5,8 m³ snovi. Nadvse zanimivo podoba kaže zbirnik po naseljih: največ odpadnih surovin so oddali občani iz dveh najbližjih krajev, iz Sebeborca (10 strank je oddalo 10,4 m³) in Martjanec (4 občani so oddali 3,6 m³ odpadnih snovi). Presenetljiv je podatek, da občani kar 15 naselij v občini leta 2004 niso izkoristili možnosti, da se odpadnih snovi rešijo z brezplačno oddajo v zbirnem centru.

Center je odprt vse dni, razen nedelj in praznikov, in sicer:
od ponedeljka do petka od 8.00 do 17.00
(od oktobra do marca)
od ponedeljka do petka od 8.00 do 19.00
(od aprila do septembra)
ob sobotah od 8.00 do 12.00.

1. OSTANKI ONESNAŽENE EMBALAŽE

Ostanki barv, lakov, lepil, posode s preostankom barv in lakov, čopiči, krpe, mešala, lopatice..., ostanki, onesnaženi z oljem (oljni filtri, embalaža, veziva in odpadna olja).

2. BARVE, LAKI, SPREJI, IMPREGNIRANA SREDSTVA, PREMAZI

3. ODPADNA OLJA
Motorna olja, hidravlična, mazalna...

4. RAZREDČILA, ODPADNA TOPILA

5. ODPADNI MEDIKAMENTI

6. BATERIJE, AKUMULATORJI VSEH VRST

Baterijski vložki, baterijski gumbi..., avtomobilski, kamionski, traktorski akumulatorji.

ZBIRANJE NEVARNIH ODPADKOV

(barve-laki, pesticidi, olja, čistila, zdravila, aerosoli, topila, akumulatorji, baterije...)

V OBČINI MORAVSKE TOPLICE BO V SOBOTO, 14. maja 2005

Od 8. do 9. ure Martjanci (za vaškim domom)
Od 9. do 10. ure Moravske Toplice (gasilski dom)
Od 10. do 11. ure Tešanovci (pred vaškim domom)
Od 11. do 12. ure Bogojina (pred zbiralnico mleka)
Od 12. do 13. ure Selo-Fokovci (pred šolo)
Od 13. do 14. ure Čikečka vas (gasilski dom)

Od 8. do 9. ure Motvarjevci (vaško gasilski dom)
Od 9. do 10. ure Prosenjakovci (pred združnim domom)
Od 10. do 11. ure Ratkovci (gasilski dom)
Od 11. do 12. ure Sebeborci (gasilski dom)
Od 12. do 13. ure Norsinci (gasilski dom)

**ZBIRANJE BO LE ZA GOSPODINJSTVA
IN JE BREZPLAČNO**

**Saubermacher
&
Komunala**

Saubermacher & Komunala
Kopališka 2, 9000 Murska Sobota
Tel. (02) 521 37 20
Fax (02) 521 37 40
www.saubermacher-komunala.si

7. ODPADNA ZAŠČITNA SREDSTVA

(škropiva) vseh vrst s področja sadjarstva, vinogradništva, vrtnarstva, poljedelstva

8. Kisline, lugi, belila, čistila, specialna čistila, lepila, fotokemikalije

9. ŽIVOSREBRNI (Hg) TERMOMETRI IN OSTALI ŽIVOSREBRNI INSTRUMENTI

10. NEONSKA SVETILA (CEVI) IN HALOGENSKA SVETILA

11. ODPADNA JEDILNA OLJA

Pozor: Baterije in stara zdravila prinesite ločeno od ostalih posebnih odpadkov! Tekočine prinesite le v zaprtih posodah!

Bogojina ŽIVIMO ZDRAVO

14. srečanje v okviru projekta *Živimo zdravo* v dvorani kulturnega doma v Bogojini je bilo posebej svečano in veličastno. Pomenilo je namreč sklepno dejanje ciklusa delavnic o zdravi prehrani in pomenu gibanja, ki ga je Zavod za zdravstveno varstvo (ZZV) iz Murske Sobote pripravil ob pomoči zunanjih sodelavcev in lokalnih koordinatorjev. Glavna koordinatorka projekta je bila Emica Mesarič iz ZZV Murska Sobota, za uspešno izvedbo delavnic pa so kot strokovne sodelavke zaslužne domače medicinske sestre Ivanka Lovrenčec, Majda Kočar, Silva Ivanič, Bernarda Horvat, Marta Šömen in Bernarda Temlin. Lokalna koordinatorja Janez Černela iz Bogojine in Ignac Gabor iz Filovca sta bila prepričana, da projekt brez Izidorja Camplina iz Bogojine ne bi bil to, kar je.

V prepolni dvorani se je zbrala velika večina od kar 127 udeležencev delavnic iz Bogojine in okoliških vasi ter številni gostje. Koordinator Janez Černela je povedal, da so z izvajanjem ponedeljkovih delavnic začeli v gasilski sobi, vendar je bil prostor hitro premajhen, zato so se preselili v dvorano. Kar 16 obiskovalcev se je udeležilo vseh 13 delavnic. Med njimi so izžrebali pet, ki so jih tudi nagradili. Nagrajena sta bila tudi najmlajša udeleženca delavnice Timotej Maučec iz Bogojine in Žiga Barbarič iz Filovca.

Koordinatorica projekta Emica Mesarič je ob zaključku, popestrenim z nastopom folklorne skupine in kvarteta pevcev KUD Jožef Košič, povedala, da je ZZV Murska Sobota s projektom *Živimo zdravo* začel že leta 2000 in ga izvedel v veliko naseljih, vendar se prav bogojinski uvršča med najuspešnejše, z največjim odzivom ljudi.

Udeležence je pozvala, da pridobljeno znanje in izkušnje čim večkrat uporabljajo v praksi. Napovedala je tudi skorajšnjo delavnico nordijske hoje. Pomemben prispevek v mozaik uspešnosti so dodali še župan občine, zdravnik Tibor Škalič in sodelavka Anica Benkovič.

Ob tej priložnosti so udeleženci delavnic pripravili bogato ponudbo jedi in pijač, ki so jih udeleženci pripravili v skladu s načeli zdrave prehrane.

Tešanovci PREŠERNOV POHOD ZA PREŠERNE

Tudi ob letošnjem 8. februarju se v Tešanovcih člani domačega nogometnega kluba in kulturno-turističnega društva niso izneverili tradiciji, saj so pripravili tradicionalni pohod ob slovenskem kulturnem prazniku.

Natanko 69 dobro razporeženih pohodnikov se je v pravi zimski idili na okrog deset kilometrov dolgo pot podalo izpred vaško-gasilskega doma. Dolgo kačasto kolono pohodnikov je pot nato med njivami vodila mimo znamenitega Šavlovega potočnega mlina v Bogojini, ljubitelji hoje in narave pa so se zatem ustavili na Turistični kmetiji Puhan v Bogojinskih gorah. Po okrepčilu, ki ga je pripravila kmetija, so se pohodniki prek Karpatov podali do Vučje Gomile. Na tamkajšnjem nogometnem igrišču so jih s toplimi napitki, obloženimi kruhki in pecivom pričakali člani domačega kluba malega nogometa. Karavana pohodnikov se je ustavila še na Jelovškovem bregu, kjer je bil pri vinotoču Mirana Erniše tudi priložnostni kulturni program. Z nastopi so ga sestavili kar pohodniki sami, ki so bodisi recitali ali peli Prešernove pesmi ali se kako drugače spomnili na našega največjega pesnika. Po krajšem postanku na vinotoču Lipič-Passero so se vidno utrujeni, a veseli pohodniki vrnili na izhodiščno točko. V dvorani vaško-gasilskega doma sta jih čakala pogostitev in spominjski lončeni vrček.

Ratkovci PO SLADKI POTI

Mikroturistični grozd Sladka pot je prve dni marca v sodelovanju z Gorickim društvom za lepše vütro in gasilci iz Ratkovec pripravilo 2. pohod po Sladki poti. Pred lansko prvo izvedbo pohoda termin ni bil naključno izbran: na začetku marca že nastopi pomlad, ponavadi sneg skopni, narava se prebuja in dnevi postanejo daljši in prijetnejši za hojo.

Čeprav je pohodnike – našteli so jih kar okrog 200 – na dobrih devetih kilometrih pohoda spremljala zasnežena pokrajina, je Sladka pot z vrsto zanimivih postojank in izvorno ponudbo ponujala zvrhano mero užitek. Za to je konec koncev poskrbelo tudi vreme, ki je postreglo s prijetnim sončnim dnevom. Priznati je treba, da je bil prav sneg tisti, ki je dolgo skupino pohodnikov in par konjenikov Prekmurske konjenice iz Kobilja prisilil, da so letos ubrali krožno traso kopnih cest. Začeli so pred vaško-gasilskim domom v Ratkovcih, se za krajši čas okrepčali na prvi postojanki – pri medicinarstvu Celec, po vzponu na Kermedin breg so skozi Lončarovce ter mimo potoka Curek prišli v Ivanjševce. Ustavili so se na drugi zanimivi točki – pri Rojarovi izi čebelarke družine Kozic. V Berkovcih se je bilo zanimivo ustaviti še pri potočnem Časarovem mlinu. Vračanje prek Makotrovega, Lanjščekovega in Horvatovega brega je bilo zaradi snega nekoliko zahtevnejše; pohod se je končal na začetni točki, kjer so pohodnike pogostili ratkovski gasilci. Tri enolončnice, ki so jih pohodnikom pripravili prizadevni domači gasilci, so udeležencem pohoda zaradi prijetnih občutkov doživetja dela še idilčne vzhodne goričke pokrajine zagotovo odlično teknile. Preverjeno pa tudi pecivo in potice ratkovskih gospodinj, ki so jih napekle ob tej priložnosti. Medeno lectovo srce, ki so si ga ljubitelji hoje, druženja in lepe narave obesili okrog vrati že pred štartom, pa jih bo spominjalo na enega najpristnejših in z etnološko-turističnega vidika najbogatejših pohodov v pokrajini ob Muri.

VELIKONOČNE RAZSTAVE IN DELAVNICE

DITEČI VŮZEN V VIVATU

Hotel Vivat v Moravskih Toplicah je bil ob veliki noči že petič prizorišče edinstvene razstave, ki jo vsako leto pripravijo malčki iz enote Vrtci Moravske Toplice in jo poimenujejo *Diteči vůzen*. Skupaj z vzgojiteljicami ter ob pomoči staršev in starih staršev že pozimi združijo svoje ustvarjalne navdihe in kreativnost ter za razstavo pripravijo izdelke, ki pritegne pozornost hotelskih gostov, naključnih obiskovalcev in organiziranih skupin. Seveda je bilo največ obarva-

nih pirhov in izdelanih ali naslikanih zajčkov, veliko pa tudi drugih otroških igrač in predmetov iz papirja, tkanin, slame, lesa in drugih materialov. Malčki so za svoje najdražje pripravili tudi prisrčen kulturni program, dramatisacijo igrice *Pomlad*. Program so popestrili gojenci Glasbene šole iz Murske Sobote ter učenci nižjih razredov OŠ Bogojina in Tešanovci.

NA PODRUŽNIČNI ŠOLI V TEŠANOVCIH

V avli podružnične osnovne šole v Tešanovcih si je bilo mogoče v času velikonočnih praznikov ogledati bogato razstavo remenk in drugih izdelkov na temo velike noči. Učenci so s starši in stariimi starši v okviru delavnice, ki je sledila kulturnemu dnevju, izdelovali tudi druge velikonočne simbole, nam je povedala učiteljica 3. razreda osemletke Milena Špilak. Zajčki in piščančki so bile najpogostejše upodobitve, bodisi iz papirja, lesa, tkanine ali sena. Mamice in babi-

ce 18 učencev, kolikor jih obiskuje šola v Tešanovcih, so za pogošitev na delavnici spekle pecivo in pogače.

Katja Potočnik, učiteljica 1. razreda devetletke, je bila vesela, da je bil odziv na razstavi tudi letos zadovoljiv: poleg svojcev učencev in učiteljev iz matične šole v Bogojini so si razstavo z zanimanjem ogledali mnogi mimoidoči.

TURISTIČNO DRUŠTVO IVANOVCI V TERMAH 3000

Že kar več let zapored se v času velikonočnih praznikov gostje in drugi obiskovalci zdravilišča v avli hotela Ajda v Moravskih Toplicah lahko iz prve roke seznanijo, kako nastajajo tipične prekmurske remenke. Vso zahvalo za to je treba izreči prizadevnim članicam Turističnega društva Ivanovci, ki so letos že četrtrič kar sredi zdraviliškega kom-

PRAZNIK ŽENA IN DEKLET

Tešanovci

OB DNEVU ŽENA – 5-LETNICA FOLKLORE

Ob 8. marcu, prazniku, ki se je zlasti med starejšimi ohranil kot praznik žena in deklet, so v Tešanovcih tudi letos ostali zvesti tradiciji in pripravili že peto prireditev. Z njo so počastili kar dva praznika: dan žena in 5-letnico uspešnega delovanja folklorne skupine. Sicer pa sta marčevska prireditve in folklorja v Tešanovcih tesno povezana, saj je prva prireditev leta 2001 tudi uradno pomenila začetek nastopov folklorne skupine.

Tešanovski folkloristi imajo za sabo blizu 150 nastopov, samo minulo leto so jih našeli 35. Kulturno življenje v kraju so doobra predramili, kljub temu pa si prizadevajo, da bi v okviru KTD zaživele tudi druge sekcije. Tudi z odličnimi priložnostnimi nastopi po Pomurju in rednimi za goste družbe Terme 3000 v Moravskih Toplicah so se doobra uveljavili in pustili neizbrisen pečat. Med drugim so lansko leto prvič pripravili in zelo uspešno izvedli prikaz žetve in mlatitve na stari način, so pa tudi nosilci družabnega življenja. Vsako leto namreč organizirajo skupinski ogled smučarskih skokov v Planiči. V kratkem bodo nastopili na regijskem festivalu ljudskega izročila na Srednji kmetijski šoli v Rakičanu.

Prisrčnega večera, posvečenega ženam in dekletom, pa niso zaznamovali samo domači folkloristi, pač pa tudi nastopi moškega kvarteta iz Bogojine, mešanega pevskega zbora iz Vučje Gomile, ženskega pevskega zbora DU Moravske Toplice in učencev podružnične osnovne šole.

Vučja Gomila

ZA ŽENE, DEKLETA IN MATERE

V dvorani vaško-gasilskega doma v Vučji Gomili smo bili v drugi polovici marca že drugič v tej zimi priča izjemno obiskanemu kulturnemu večeru, ki so ga pripravili člani KUD Avgust Gašparič in počastiti materinski dan in dan žena Kar sedem različnih kulturnih točk, ki so jih s pevsкими, plesnimi, recitacijskimi in dramskimi nastopi prispevali člani domačega mešanega pevskega zbora KUD Avgust Gašparič in mladi Žan, Denis, Jasmina in Anja, pevci iz Sela, plesna skupina OŠ Fokovci, KUD Rožika iz Trdkove ter folklorna skupina OŠ Števanovci, je obiskovalce doobra razgrela. Zagotovo najbolj po skečih odličnih amaterskih igralcev iz Trdkove, ki so se z vsebino svojih nastopov dotaknili vedno aktualnega valentinovega. Tudi po vsebini prireditve sodeč – vsaka obiskovalka je dobila lončnico s trobentico, prav vsi prisotni pa so bili tudi pogoščeni – je žena v družbi vendarle dobila mesto, ki si ga zasluži.

pleksa izdelovale remenke: na že obarvano jajčno lupino so s tankim in ostrim predmetom praskale različne motive, najpogostejše rože. Zgovorne Goricanke, ki so svoje unikatne izdelke ponujale tudi gostom, so povedale, da se pri izdelovanju remenk poleg praskanja poslužujejo tudi drugih tehnik: barvanja s pomočjo čebulovega ličja, želeja, okraševanja z voskom ... Svojo velikonočno delavnico z bogato ponudbo remenk so popestrile z dekoracijo piščancev in zajčkov iz papirja in žagovine, njihovo stojnico pa je krasil žagovinasti zajček orjak.

Pri Kološevih v Andrejcih TEČAJ TRADICIONALNE PEKE

Praktični del 4-dnevnega tečaja tradicionalne peke, ki ga je za območje severovzhodne Slovenije pripravila kmetijska svetovalna služba Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota, je potekal na dveh lokacijah, med drugim tudi v prostorih Sonje Kološa iz Andrejce. Po zagotovilih pomurske koordinatorke za dom, družino in dopolnilne dejavnosti Ivanke Donko je tečaj potekal po katalogu standardov strokovnih znanj in spretnosti tradicionalne peke, 21 udeležencev tečaja pa je na ta način izpolnilo prvi pogoj za pridobitev poklicne kvalifikacije – certifikata kot minimalnega pogoja za registracijo tradicionalne peke kot dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Tečajniki, ki želijo pridobiti certifikat, se namreč morajo prijavit še na državni razpis za preverjanje znanja, ki naj bi bil objavljen prihodnji mesec.

Kološeva ni bila izbrana naključno, saj se že štiri leta kot samostojna podjetnica uspešno ukvarja s peko kruha, svežega pečiva in slaščic. Končala je srednjo živilsko šolo v Mariboru. Ob obisku tečajnic in

nega poslovnega načrta pomagal območni zavod za zaposlovanje. Preostala sredstva je zagotovila sama, v prvi vrsti z najemom posojila. Tudi sedaj mora dejavnost opravljati po zahtevah standardov HACCP, ki pomeni nadzor nad kritičnimi kontrolnimi točkami v proizvodnji živil. Pravi, da ji ni žal, da se je tako odločila, pa čeprav je njeno delo vezano na naročila. Kdaj jih je največ, je težko povedati, strinjala pa se je, da jih je najmanj na začetku leta, ko je zanj tako imenovana »mrtva sezona«.

Geza Grabar

FOTO: GEZA GRABAR

dveh tečajnikov – nekaj jih je bilo tudi iz naše občine – nam je povedala, da so bili začetki težki, še posebej, ker je morala z ureditvijo prostorov in nakupom opreme zadostiti vsem pogojem in zahtevam proizvodnega živilskega obrata. Zaradi samozaposlitve ji je s financiranjem potreb-

Modelarstvo MED TEKMOVALCI TUDI GOMBOC IN ŠROK

Društvo modelarjev Pomurja je na Maričevem vzletišču v bližini športno-rekreacijskega centra v Martjancih pripravilo I. tekmovalanje v prostoletcih modelih letal za pokal društva. Nastopilo je 74 tekmovalcev iz vse Slovenije, najštevilnejši pa so bili predstavniki pomurskih društev – Aero-koluba Murska Sobota in omenjenega društva modelarjev. Nastopila sta tudi dva tekmovalca iz naše občine: Dejan Gomboc iz Martjanec in Aleš Šrok iz Moravskih Toplic, ki sta v svojih kategorijah, F1-A oziroma F1-H, zasedla 7. mesti. (G. G.)

FOTO: GEZA GRABAR

Tekmovalca in sodnik iz naše občine: Dejan Gomboc, Franc Gomboc in Aleš Šrok.

OBVESTILO

AKCIJA BREZPLAČNEGA
ODVOZA STARIH AVTOMOBILOV
(odjavljenih iz prometa pred 1. 5. 2004)

POTEKA DO 30. 4. 2005.

Lastniki, ki se želijo takega avtomobila znebiti,
naj ga čimprej prijavijo pri matični občini.

RAZPIS

Društvo upokojencev občine Moravske Toplice med svojim članstvom razpisuje **natečaj za najlepše urejeno hišo**. Pravico do udeležbe na natečaju imajo samo člani Društva upokojencev občine Moravske Toplice. Člani se lahko prijavijo sami ali jih lahko prijavijo drugi.

Prijave zbira tajnica društva
Olga Gutman, Vučja Gomila,
tel. 547 10 99.

Rok prijave je 30. maj 2005.

Predsednik DU
Rajko Janjič

OBVESTILO

Lovska družina Moravci v skladu s 56. členom Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16 z dne 20. 02. 2004) obvešča imetnike kmetijskih in gozdnih kultur na območju lovske družine Moravci, da so imenovani pooblaščenca upravljavca lovišča za ocenjevanje škode na kmetijskih in gozdnih kulturah za dobo štirih let za **območja k.o. Martjanci, Moravci, Tešanovci, Vučja Gomila, Fokovci in Suhi Vrh:**

JOŽE KREGAR, stanuje Černelavci, Tavčarjeva 22, 9000 Murska Sobota,
telefon: 525 11 98, GSM 031 398 946

FRANC BRUNER mlajši, stanuje Dolga ulica 84, 9226 Moravske Toplice,
telefon: 548 18 79, GSM 041 260 910

ŠTEFAN MAKOTER mlajši, stanuje Dolga ulica 46, 9226 Moravske Toplice,
telefon: 548 12 13, GSM 031 559 871

Po 56. členu zakona o divjadi in lovstvu je oškodovanec dolžan pooblaščenca upravljavca pisno prijaviti škodo na kmetijskih in gozdnih kulturah **v treh dneh od dneva, ko je škodo opazil.**

Štefan Makoter, starešina LD Moravci

LIPNICA – glasilo Občine Moravske Toplice • izdajateljski svet: Štefan Ferencek, Franc Gomboc, Jože Gutman, Nada Lutarič (predsednica), Tibor Vöröš, Emil Vučkič, Jože Vugrinec • ureja: uredniški odbor v sestavi: Geza Grabar, Bojan Peček, Ludvik Sočič (odgovorni urednik) • administrativna opravila: Marjanca Granfol • prelom in fotoliti: Atelje za črko in sliko • tisk: Solidarnost Murska Sobota – april 2005 • naklada: 2.300 izodov • Lipnica ni naprodaj – vsako gospodinjstvo v občini jo dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice – telefon: 02 / 538 15 00 – faks: 02 / 538 15 02, E-mail: obcina@moravske-toplice.si – internet: www.moravske-toplice.si